

Voto

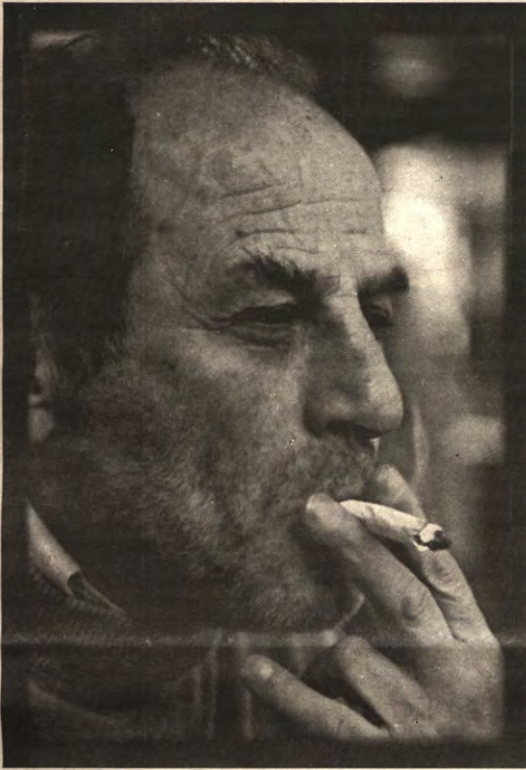
Hij komt, hij komt! We hebben het over de nieuwe Schoenaerts, natuurlijk. Hij brengt zijn kassetterekordertje mee, dan kan hij rustig play-backen. Wie daarachter komt, krijgt een gratis ticket, de rest een snoepje. Daarmee hoopt hij onze ongebreidelde konsumptiedrang te kunnen aanzwengelen. Sta ons toe even meewarig te zuchten. Wij willen immers geen snoepje, maar aardbeien met slagroom. Pagina 5.

Jahaa, u hebt gelijk, er komen er nog meer. En u had natuurlijk gedacht dat we meteen over de zesde gingen mekkeren. Komkom, zo banaal zijn we nog niet. Wij houden er bovendien dolgraag de spanning in. Daarom willen we het eerst nog even over die doorsnee glazenwasser hebben. De beste man was eerst gewoon glazenwasser, en toen had hij een arbeidsongeval... Rouwbeklag op pagina 4.

Over grunge gesproken, het inländse klubbekruit maakt heden kennis met de allernieuwste trash-dead-crime-coldwave-core-band 'De integraal dodekafonische toontjes'. Op hun verse schijf gebruiken ze niet alleen pas buitgemaakte sirenas, fluiten dienen als perkussie en ze krabben zelfs aan hun harpsnaren, op CD! Eveneens op pagina 5.

Voor u boos wordt, zwichten we dan toch voor de traditie. Oke, u krijgt uw zin, ook de Goedheilige man komt (zeg maar Sint). Deze keer vergezeld van een blauwe engel, een marketing-adviseur dus. Die beweert dat de Sint dringend wat aan z'n imago moet doen. De brave man draagt nu een groene outfit. Plet gaat ook al met de nieuwste mode mee. Zijn wijnrode matrozepet heeft hij vervangen door een muisgrijze. Ach wat, ons kan het geen vlor schelen.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 18, 1991-1992, NUMMER 10, MAANDAG 2 DECEMBER 1991

TONEEL - Vijf dagen na mekaar duikt Schoenaerts met 'Krapp's laatste band' het verleden in. Beakett doorgelicht op pagina 5. (Foto Rob Stevens)

Leuven geeft ondubbelzinnige boodschap aan politici Optocht voor integratie en verdraagzaamheid

Zondag 24 november zal een zwarte dag blijven voor de democratie. Die dag bracht de kiezer een aardverschuiving teweeg in het parlementaire landschap. De Vlaamse en Waalse socialisten en de VU verloren bijna een kwart van hun kiezers. De CVP verloor 'slechts' een zesde terwijl de PVV, ondanks vier jaar oppositie en een waanzinnig dure verkiezingscampagne, haar stemmen aantal nauwelijks kon opdrijven. Grote winnaar, moet het nog gezegd worden, was het Vlaams Blok dat haar zetelaantal verzesvoudigde en er in slaagde de kaap van de 10% te overschrijden.

Tal van incidenten en gebeurtenissen tonen aan dat extreem-rechts in de lift zit in Europa. Volgens een recente peiling blijkt dat 33% van de Fransen zich terugvindt in het racistisch ideeën-gedrag van Front-Nationalkopman Jean-Marie Le Pen, alhoewel 'maar' 20 procent voor hem zou stemmen. In Duitsland hebben aanslagen op opvangcentra voor politieke vluchtelingen al tientallen slachtoffers gemaakt. Zo zijn er sedert het begin van dit jaar reeds meer dan 600 brandstichtingen en andere aanslagen tegen vluchtelingen en buitenlandse werknemers getoerd.

Kommando

In Hoyerswerda, een plaatsje in de voormalige DDR, kon een groepje neonazi's - overigens met sympathie van een aantal buurtbewoners - vijf dagen aan een stuk ongestoord 150 Vietnamezen en Roemenen beschimpen en afranselen om uiteindelijk hun woningen in brand te steken. In België verwondde een kommando onder leiding van Xavier Buissere (eks-VMO'er en verkozen parlementair voor het Blok) enkele jonge migranten met baseballbats en ijzeren staven. Ook kafees en ontmoetingsruimtes van migranten zijn steeds vaker het doelwit van allerlei gewelduitingen.

De opgang van extreem-rechts wordt echter ook weerspiegeld in de verkiezingsuitslagen, waardoor neonazi's, vijftig jaar na de Kristallnacht, opnieuw hun intrede doen in de Europese politiek. Twee maanden geleden kloof in Zweden de extreem-rechts partij vanuit het niets op tot bijna 7% van de stemmen. In Oostenrijk verdrievoudigde Jörg Haider, die zijn sympathieën voor Hitler niet verbergt, zijn stemmen-aantal. Neo-nazi's behaalden gezamenlijk 8% in de deelstaatsverkiezingen in Bremen. In België leverde het verkiezingsresultaat van de partij van Karel Dillen een zoveelste bewijs van de opgang van uiterst rechts.

Veel progressieven in Vlaanderen hebben altijd beweerd dat dit fenomeen van voorbijaande aard was, en dat aandacht voor het Vlaams Blok hun aanhang alleen doet toenemen. De

doorbraak van het Blok heeft echter voor een ontuchtering gezorgd en voor velen doet het spookbeeld van 1936 terug op.

Ook de traditionele partijen beweren dit signaal begrepen te hebben en willen zich bezinnen over het gevaar dat de democratie bedreigt. Deze bezinning zou echter nogal oppervlakkig kunnen zijn. Verklaringen van politici zijn trouwens in die richting. Een verbiterde CVP-voorzitter Herman van Rompuy wist na het stemmenverlies van zijn partij enkel te zeggen dat er 'de voorbije jaren teveel aandacht gegaan was naar de rechten van de migranten' en dat nu de tijd was gekomen om 'hun plichten onder handen te nemen'. Hiermee gaf hij iedereen gelijk die beweert dat migranten lui zijn, alles mogen en hier in België een luilekkerbestaan leiden. De Antwerpse Burgemeester Bob Cools (SP), die in het verleden al vaker bedenkelijke uitspraken op zijn naam schreef (o.a. over de 'positieve' evolutie naar getto-voorming onder de migranten) verklaarde enkele dagen geleden voor de BRT-mikrofoon dat er een éénduidig verband bestaat tussen de scores van het Vlaams Blok en het aantal Marokkanen in een wijk. Hij had trouwens een verklaring voor dit 'fenomeen' waarbij hij de schuld van het sukses van het Vlaams Blok in de schoenen van de Marokkaanse jongeren schoof 'die immers een arrogant gedrag tentoonspreiden'.

Zweeppartij

De vaststelling dat extreem-rechts denkschema's meer en meer door traditionele partijen worden overgenomen, ligt aan de basis van de betoging die talrijke verenigingen binnen en buiten de universiteit aanstaande woensdag organiseren. Het pas opgerichte Anti-racistisch Forum (ARF), dat een pluralistische koepelorganisatie wil zijn voor

studenten en Leuvenaars, koördineert de betoging. Het ARF gaat ervan uit dat het Blok eigenlijk geen regeringsdeelname nodig heeft: als zweeppartij slaagt ze er immers in om haar analyses en oplossingen voor de 'malaise van de democratie' aan de andere partijen op te dringen.

Filip De Winter, vroeger vaak opgemerkt als leider van Vlaams Blok-knokploegen (cfr. het geval Lundström, 1989) en sinds eind '87 ook maatschappelijk, gaat er trouwens prat op dat het Vlaams Blok op dit vlak al het een en ander op haar curriculum kan schrijven: 'Hoewel het Vlaams Blok een oppositiepartij was en is en in de toekomst zal blijven, zijn wij er toch in geslaagd invloed uit te oefenen op een aantal belangrijke politieke dossiers.' De Winter noemde Louis Tobback trouwens een 'objektief bondgenoot' van het Vlaams Blok naar aanleiding van diens uitspraak over het spreidingsplan van politieke vluchtelingen. Gerolf Annemans formuleert het als volgt: 'Wij hebben van de stemmen die de kiezers ons in 1987 hebben gegeven, maximaal gebruik gemaakt om nieuwe thema's aan de orde te brengen en oude met meer kracht dan vroeger onder de aandacht te brengen. 'Vreemdelingen' is een thema dat volledig is doodgezwegen tot op de dag van onze grote overwinning.'

Mandataris

Het 'migrantprobleem' waarmee het Vlaams Blok zo graag schermt is in feite op zich al het resultaat van een perverse en leugenachtige analyse, waarbij socio-economische problemen volledig over het hoofd worden gezien. Het werkelijke probleem wordt immers niet gevormd door de migranten maar wel door de kansarmoede - waarvan niet alleen de migranten het slachtoffer zijn.

De organisatoren van de betoging wijzen er bovendien op dat door de simplistische analyses van het Vlaams Blok in één klap alle emancipatiebewegingen van de laatste decennia de kop in gedrukt worden. Deze gaan er immers van uit dat het niet de werklozen, de homoseksuelen, de migranten... zelf zijn die verantwoordelijk zijn voor hun eigen onderdrukking, maar wel de maatschappelijke context. Alle inzichten die ontstaan zijn in basisbewegingen worden door het triumferende rechts-extremisme op de helling gezet.

vervolg op p.6 ▶

Naar een Vlaamse studentenkoepel Tweedracht breekt macht

Er gebeurt heel wat achter de koelissen van het Vlaamse onderwijsland. De uitvoering van het fameuze dekreet Coens begint vaste vorm aan te nemen. Zo wordt stilaan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) samengesteld, en beginnen ook de verschillende werkgroepen binnen de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) op gang te komen. Een van de belangrijkste eisen van de studenten betrof de studenteninspraak binnen deze vergaderingen. Aan die eis werd reeds gedeeltelijk tegemoetgekomen. Nu is het aan de studenten om zich op Vlaams nivo te organiseren om de verkregen inspraak te benutten.

Vorig jaar stelde hetzelfde probleem zich reeds bij de koördinatie op Vlaams vlak van de akties rond het dekreet Coens. Om deze op een vlotte manier te laten verlopen, besloot Loko om de structuren van de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) - waarvan zij zelf geen deel uitmaakt - te gebruiken. Praktisch kwam dit erop neer dat de Gentse Studentenraad (GSR), het Brussels Studentengenootschap (BSG) en de studenten van het Limburgs Universitair Centrum (LUC) samenwerkten met Loko, de studentenvertegenwoordiging van de

Antwerpse Universiteiten en de Katholieke Universiteit Brussel (KUB, de vroegere Ufsal), - op dat moment geen van allen lid. Dit overleg verliep echter niet zo vlot.

Enerzijds verschilden sommige universiteiten van mening met de Holt-scholen die deel uitmaakten van VVS, bijvoorbeeld met betrekking tot de 'akademische graad', maar ook mat het VVS-bestuur zelf zich soms een te ruim jasje aan. Zo beweerde VVS bij hoog en bij laag alle studenten te vertegenwoordigen op p.3 ▶

GROEP T INGENIEURS MET VISIE
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruislaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 23 08 50 • Telefax 016 22 83 43

De universitaire scholing van het Vlaams Blok

Mannen met muisgrijze matrozenpetten

Het Vlaams Blok (VB) telt twaalf volksvertegenwoordigers. Politieke commentatoren hebben zo hun twijfels over die nieuwe lichter parlementairen. Zo is de lange lijst malversaties van het kersverse Antwerpse parlements lid Xavier Buisseret genoegzaam bekend. Men weet ook dat Roeland Raes, VB-senator uit Gent, ooit bij 'Harro' schreef. Dat blad ontdekte de massale vernietiging van Joden, en noemde de Holocaust een "onwielriekende zwendel" die "het ontwakken van Duitse en nationale krachten in Europa in de kiem moet smoren". Naast deze oudere generatie treedt ook een nieuwe, minder bekende lichter aan. Enig spuurwerk toont aan dat zij vaak de nodige sporen verdienen tijdens een merkwaardig actieve studentenkarrière.

In de tweede helft van de jaren zeventig was het Antwerpse KVHV geëvolueerd in de richting van een militante, radikaal-Vlaamse stootroep. Ondermeer Gerolf Anemans, tegenwoordig volksvertegenwoordiger van het Vlaams Blok, was erg actief binnen KVHV-Antwerpen.

Toch werd in 1976 KVHV-Antwerpen gesplitst. Een fractie schaarde zich rond preses Edwin Truyens, en scheurde zich af van het 'echte' KVHV-Antwerpen, erkend door KVHV-nationaal. De groep rond Truyens noemde zich de Nationalistische Studenten Vereniging (NSV) en typeerde zichzelf als "nationalistisch, heelnederlands en de voortzetting van het oude KVHV-Antwerpen." In plaats van de wijnoord KVHV-pet kiest het NSV voor een muisgrijze variant. Onmiddellijk start dat NSV een eigen blad, 'Signaal'. In de toenmalige redaktie van 'Signaal' had ook Geert Brouwers zitting, vandaag vijfde op de VB-lijst voor de kamer in Antwerpen.

Edwin Truyens, jarenlang het onbetwist beeld van NSV, haalde meteen zwaar uit naar de Volksunie, toen nog de enige Vlaams-nationale partij. In het nummer van 'Signaal' van mei 1977 schreef hij een uitgebreide 'Kritiek van de Vlaams-Nationale Beweging'. Hierin verdedigde hij een nieuwe ideologie: "Een eigen geesteswereld, die vagelijk als rechts en zoniër verkeerdelijk dan toch onvolledig als conservatief wordt bestempeld (...), een geesteswereld die brum van (gelukkig) niet altijd helle begrippen als: anti-egalitarisme, elitarisme, solidarisme, enzovoort: een geesteswereld met argumenteringen tegen

abortus, tegen de integratie van gastarbeiders, voor apartheid." Die eerste nummers van 'Signaal' maken ook duidelijk waarom Truyens die ideologie moeilijk terugvond binnen de VU. 'Signaal' van oktober 1977 verwelkomt nieuwe leden met een verwijzing naar een Oostfrontavond (p.3) en maakt reclame voor VMO-kafé Odal ("een aanbevolen huis"). Steeds meer schuift Truyens weg van de VU, om uiteindelijk, samen met ondermeer Karel Dillen, het Vlaams Blok te stichten. In die zin stond het toenmalige NSV-Antwerpen zelfs aan de basis van het Vlaams Blok.

Toch blijft NSV steeds voorzichtig in de formulering van standpunten of oproepen ten gunste van het Vlaams Blok. 'Signaal' van november '81 brengt een nogal hybride stemaadvies: "Sommingen zullen me nu verwijzen dat ik iedereen oproep om voor het Vlaams Blok te stemmen. Zij hebben ongelijk: een NSV'er stemt op een nationalist. Maar laat ons toegeven dat de VU-lijst in Antwerpen weinig nationalistisch is." Dat blijft tot vandaag ook de politiek van NSV. Officieel ontken men iedere eksklusieve band met het Vlaams Blok. Men verwijst telkens naar leden die een lidkaart hebben van de VU of 'zelfs' van de CVP. Uiteindelijk tonen de standpunten van het NSV echter opvallende overeenkomsten met die van het Vlaams Blok.

Truyens had zich na enkele jaren steeds meer uit de actieve NSV-werking teruggetrokken. Die werd in Antwerpen vooral gedragen door Hans Carpels, vandaag hoofdredakteur van het VB-partijblad, en zijn echtgenote Marijke Dillen, dochter van Karel en sinds vorige week VB-volksvertegenwoordiger in Antwerpen. Carpels en Dillen gaan verder op de wegen die Truyens heeft uitgestippeld. Het militante karakter van NSV uitte zich bijvoorbeeld in een gezamenlijke NSV-VMO-actie: op 11 september 1980 werd in Wemmel een Franstalige mis *manu militari* verhinderd. Voor de Zevende Anti-Marxistische Dag schreef Carpels in 'Signaal' van november '81 de 'Richtlijnen': "Punt 4: Het is verboden helmen bij zich te hebben en wapens (zoals stokken, messen, katapulten, kniekers,...) te dragen..."

Intussen kende NSV een geweldige uitbreiding. Er werden nieuwe afdelingen opgericht te Gent, Brussel en Leuven. De grootste uitbreiding kreeg NSV echter in West-Vlaanderen. In april 1981 wordt NSV-Westland gesticht, en tegelijk wordt een samenwerkingsakkoord afgesloten met het Nationalistisch Jongstudentenverbond (NJSV), een organisatie voor scholieren. Die samenwerking zou later overgaan in een kwasi-versmelting. Journalist Hugo Ghysels typeert de band tussen NSV en NJSV als volgt: "Officieel zijn NSV en NJSV nog steeds afzonderlijke organisaties, in de praktijk gaat het om één organisatie die naargelang de omstandigheden onder een van beide namen (of beiden) opereert." In het bestuur van dat Westvlaamse NJSV hadden de jonge Filip Dewinter en Frank Vanhecke zitting. Filip Dewinter bevestigde zelf de stelling van Ghysels in een interview met Knack (4 mei 1988): "NSV, NJSV en Vlaams Blok, dat is één familie." Frank Vanhecke is vorige week in Brugge verkozen als VB-volksvertegenwoordiger.

Onmiddellijk na april '81 wordt NSV-NJSV zeer actief in het hele land.

Na de NSV-bezetting van het Stuc op 7 maart '84 kwam het tot een ware vechtpartij. De man-met-de-stok (andere foto) is NSV-preses Jürgen Ceder. De vechtelijke volksvertegenwoordiger hierboven herkent u ongetwijfeld, zelfs met kamoflage. (Foto's Archief.)

Vanhecke en Dewinter richten NJSV-kernen op in Dendermonde, het Waasland, Antwerpen en Geraardsbergen. Indertijd was Karim Van Overmeire verantwoordelijke van de NJSV-kern Geraardsbergen en tegelijk lid van NSV-Gent. Van Overmeire is vorige week verkozen als VB-volksvertegenwoordiger in Oudenaarde. Bovendien onderaan NSV-NJSV talrijke 'harde acties'. Indien bij illegale daden NSV-leden gearresteerd werden of worden, worden die steeds beschouwd als 'individuele ondernemingen': NSV als zodanig werd nog nooit veroordeeld.

Soms halen NSV'ers de krantekoppen. Op 1 mei 1981 vernielt een VMO-kommando, aangevuld met een aantal NSV/NJSV-leden, alle vakbondsvlaggen in Sint-Niklaas en doet een raid op een Marokkaans kafé in de Veldstraat: de aanwezige migranten worden afgeranseld, de ruiten aan diggelen geslagen en het meubilair vernield. Tenslotte wordt de hele zaak in brand gestoken.

De daders worden echter gevat en krijgen fikse geldboetes. Een ervan is Pieter Huybrechts, zowel VMO- als NSV-lid. Huybrechts had vooral als NSV-kultuurverantwoordelijke school gemaakt met 'zijn' NSV-lied. Hierin toondichte hij ondermeer volgende verzen: "Ne amadees, ne marokkaan, ne raller en ne nikkeriaan, ne communist, ne vreedme tist, die zwieren we allemaal in hun kist. (...) Ne vuile jood, ne maoiest, ne Franskiljon en socialist, den BRT en 't syndikaat, die benen we uit tot op de graat." Pieter Huybrechts was in 1987 tweede op de VB-kamerlijst in Turnhout, vorige week eerste opvolger op dezelfde VB-lijst.

Op 10 oktober 1982 valt een NJSV-kommando binnen in het Brugse jeugdhuis 'de Kaktus'. Er volgt een vechtpartij, er vallen verschillende gewonden. Op 20 oktober 1982 worden de ruiten van de Kaktus nog eens "door onbekenden" ingegooid. Op 1 december 1984 wordt het linkse kafé 'Villa Djava' in Brugge aangevallen door een NJSV-VMO-kommando, gewapend met kettingen en in het bezit van oorlogsmunitie. Drie gewonden moeten voor dringende zorgen naar het ziekenhuis.

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ±1,5 getikte blz. met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Selektie

Met belangstelling heb ik in Veto 9 het artikel over de oriënteringsproef gelezen. U verwijst daarbij naar mijn voordracht bij de installatie van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor). In dat verband zou ik u willen wijzen op enkele onnauwkeurigheden of te snelle konklusies in uw tekst.

1. Ik heb op de installatievergadering als eindredakteur de krachtlijnen gepresenteerd van een rapport gemaakt in opdracht van de onderwijsministeries van de drie Gemeenschappen voor de Oeso. Het gaat dus niet om een rapport van de Oeso. Tevens heb ik de hoofdlijnen gepresenteerd van de eerste reacties van de door de Oeso aangeuide experten. Ook zij hebben het probleem van de 'achterstand' op alle onderwijsnivo's vastgesteld en zullen de Belgische bewindslieden later vragen hoe men daarop wil reageren. De Oeso suggereert immers geen oplossingen, ze maakt enkel analyses en stelt van daaruit vragen.

2. In mijn Vlor-referaat heb ik uitvoerig gehandeld over de problemen met leerachterstand in het lager en sekundair

onderwijs. Al mijn nuanceringen hadden betrekking op die nivo's. Ten aanzien van het hoger onderwijs heb ik slechts het probleem van de selektiefunctie van vooral het eerste jaar aangestipt. Wel is het juist dat ik in het algemeen heb gesteld dat we in de toekomst het debat over studiekeuzeprocessen op alle onderwijsnivo's niet kunnen ontwijken. Overigens heb ik bij andere gelegenheden meermaals gesteld dat een gedemocratiseerde toegang tot het hoger onderwijs een belangrijke en te verdedigen waarde is.

3. U stelt dat ik impliciet pleit voor een strengere selektie wanneer ik zeg dat onderzoek aantoonde dat een grotere keuzevrijheid leidt tot hogere mislukingscijfers. Hier maakt u naar mijn aanvoelen een dubbele denkfout. Ten eerste pleit ik niet impliciet voor een strengere selektie. Ik heb tijdens mijn voordracht wel expliciet gepleit voor een betere oriëntering en studiekeuze (en -begeleiding). Ten tweede had mijn voorbeeld over de grotere keuzevrijheid betrekking op de studiekeuze in de aanvangsjaren van het sekundair onderwijs. Naar mijn mening kan u dat niet zonder meer ekstrapoleren naar het hoger onderwijs omdat het onderzoek waarnaar ik verwees betrekking heeft op de rol van de ouders in de studiekeuze. In geen geval mag u ertoe besluiten dat ik pleit voor een 'strengere selektie'.

Johan Vanderhoeven

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 18
nr. 10
2 december
1991

Ver. uitg. Pieter De Gryse,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredaktie: Dirk Boeckx
Redaktiesekretaris: Pieter De Gryse
Redaktie:
Hielke Grootendorst, Walter Pauli,
Ria Vandermaesen, Stef Wauters
Doka:
Karel De Weerd, Wim Glorieux,
Hielke Grootendorst, Rob Stevens
Tekeningen:
Nix en Arnulph
Lay-out en vormgeving:
Dirk Boeckx, Els Cornelis, Pieter
De Gryse, Pieter Ghijssels, Walter
Pauli, Patrick Staudt, Ise Steen, Jan
van der Linden, Ria Vandermaesen,
Maud Vermeire, Stef Wauters
Medewerkers:
Bart Capéau, Filip De Keuleleere
Kris Jacobs, Walter Pauli,
Wim Peeters, Véronique Rubens,
Patrick Staudt, Ise Steen,
Pieter Vandekerckhove, Ann
Vandermaesen
Eindredaktie:
Pieter De Gryse en Patrick Staudt

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Rotatyp Brussel
Opplage 9000 exemplaren
ISSN-nummer 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250 fr.; niet-studenten:
300 fr.; steun vanaf 600 fr.
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het redaktieadres
bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

Walter Pauli

De partijen over onderwijs

Het kloofje tussen Rood en Groen

Agalev en SP vertegenwoordigen allebei het 'linkse' ideeëngoed in het parlement. Dat neemt niet weg dat beide partijen elkaar geregeld in het haar zitten. De SP verwijt de groenen steeds dat ze *alternatief* zouden zijn. Agalev profileert zich tegenover de socialistische vooraf met een politiek van 'propre handen': wij laten ons tenminste niet compromitteren, er bestaat geen groene zuil met ziekenfondsen. Toch overlappen hun onderwijsprogramma's elkaar. We bespreken hier niet de onderwijsvoorstellen rond migranten; hoewel met name de SP op dit vlak uiterst gedetailleerd is, leidt zo'n bespreking tot andere discussies.

De SP trekt in haar verkiezingsprogramma niet minder dan vijftientig pagina's uit - een volledig hoofdstuk - voor 'Onderwijs, wetenschapsbeleid, cultuur en sport: spirit en creativiteit'. In vergelijking met andere partijen, ook met Agalev, is dat bijzonder veel. De groene partij wordt dikwijls aangewreven dat ze een *one-issue*-partij zou zijn, enkel gericht op het milieu. Bij de laatste verkiezingen bewees Agalev dat dit niet klopt: zij vindt vijf afzonderlijke brochures aan evenveel akten uit haar programma.

Toch merken we in de algemene brochure slechts één enkel paragraafje dat - en dan nog slechts gedeeltelijk - aan onderwijs is gewijd, in het hoofdstukje 'Betaalbare collectieve voorzieningen van kwaliteit': "Somme voorzichten, zoals het onderwijs, moeten volgens Agalev gratis zijn." Ook in twee deelbrochures wordt een minimaal stukje aan onderwijs gewijd. Dat is toch minder dan het absolute minimum. Om het Agalev-partijstandpunt rond onderwijs te kennen, moest de kiezer op zoek gaan naar oudere teksten. We staken ons licht op bij Remi Verbeek, verbonden aan de parlementaire fractie van Agalev.

Vervuiling

Ondanks de ruimte die de SP aan onderwijs besteedt, blijft alles inhoudelijk erg op de vlakte. Vanzelfsprekend gaat veel aandacht naar de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs; meer nog dan de liberalen zijn de socialistische 'natuurlijke verdedigers' van het officiële onderwijs. Toch verdedigt de SP als trouwe regeringspartij in de eerste plaats de voorbije legislatuur.

Dat onderwijsbeleid werd echter door Daniel Coens bepaald, jarenlang de *gebeten hond* van al wat zich socialist noemde.

Vandaag is van die skepsis tegen Coens nog weinig te merken: "Tijdens de voorbije regeerperiode is in het onderwijs in Vlaanderen veel veranderd: van de kommunautarisering werd de ruwbouw van het Vlaamse onderwijshuis voor het grootste deel afgewerkt. De SP heeft daartoe zeker haar steentje bijgedragen" (p.IV-1). Dat is misschien zo - vooral door de SP moest Coens zijn hevig bekritiseerde oriënteringsproef voor de universiteiten afvoeren -, toch blijft het de verdienste van een kristen-democratisch kabinet om de drie opeenvolgende mammoetdekreten (lager, middelbaar en hoger onderwijs) geschreven te hebben.

In dezelfde logika van 'wij hebben ook meegewerkt' gaat het programma verder: "voor de universiteiten werd pas een nieuw juridisch kader geschapen. Nieuwe ingrijpende dekretele wijzigingen moesten hier nu enige tijd vermeden worden. Wat gebeurd is, moet nu eerst uitgebouwd worden" (p.IV-3). Deze houding belooft weinig goeds. Het is een publiek geheim dat Coens na een decennium onderwijs zal vervangen worden door een socialist. Het valt trouwens op hoe bedrijvig Coens was tijdens zijn laatste ambtstermijn. Hij liet enkel een paar kruimels aan zijn opvolger, en blijkbaar schikken de socialistische schikken zich hierin.

Agalev van haar kant verzet zich hevig tegen het dekreet, zoals het een oppositiepartij betaamt. Zij betwisten bijvoorbeeld het politieke akkoord rond de universitaire expansie (extra opleidingen in Kortrijk, Antwerpen en Die-

penbeek), dat zij bestempelen als "perverisie" en "vervuiling van het onderwijs". Voor de groenen is het onaanvaardbaar dat de prekaire financiële situatie van bepaalde universiteiten wordt opgelost door in te gaan op lokale eisen: eerstejaars worden gebruikt om ekstra gelden binnen te rijden.

Fundamenteel

Inzake het wetenschappelijk onderzoek overstijgt het verschil tussen Agalev en SP de klassieke tegenstelling tussen meerderheid en oppositie. Beiden vertrekken van dezelfde vaststelling: het globale bedrag voor wetenschappelijk onderzoek ligt veel te laag. Volgens de SP moet dat opgetrokken worden tot een bedrag gelijk aan het Europese gemiddelde. De SP werpt ook een steen naar de privé-sektor, die verweten wordt zijn onderzoeksinspanningen teveel te richten op produktontwikkeling, en niet op fundamenteel onderzoek. Dit laatste vinden wij eerder een irrelevante opmerking. Zelfs vanuit democratisch oogpunt is het goed dat bedrijven zich enkel bekommeren om produktontwikkeling, en het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek aan de de universiteiten laten. Dat onderzoek wordt dan betaald met staatssteun.

Zoiets wordt veeleer door Agalev bepleit. Naast het optrekken van de wetenschappelijke toelagen aan universiteiten tot het Nederlandse niveau, eisen zij: "De bedrijven moeten de volledige kost van het wetenschappelijk onderzoek dragen. Geen indirecte subsidiëring van de industrie." Hiermee viseert Agalev kontraktonderzoek zoals tussen Janssen Pharmaceutica en de KU Leuven. Janssen betaalt weliswaar een aardig bedrag aan de Leuvense labo's, maar haalt uit de overeenkomst uiteindelijk veel profijt. De labo's worden immers voor een groot gedeelte door de Staat betaald - ondermeer de loonkost van de onderzoekers, de gebouwenkost, een gedeelte van de infrastructuur, en dat krijgt Janssen er allemaal 'gratis' bij.

Bovendien blijven de resultaten van dat onderzoek gedurende een bepaalde tijd exclusief voor Janssen gereserveerd, of krijgt het bedrijf een patent op het aan de KU Leuven ontwikkelde produkt. Daarom pleit Agalev ook voor de "ontsluiting van de universiteit als wetenschappelijke burch". Als het aan Agalev ligt, moeten alle wetenschappelijke rapporten openbaar gemaakt worden. Hiermee hopen de groenen op de publicatie van politiek gevoelige milieuarportoren die tot nu toe slechts 'intern' bekend waren.

De SP ziet het beleid inzake wetenschappelijk onderzoek veel realistischer. Hoewel zij evenals de groenen in de eerste plaats pleit voor maatschappelijk relevant onderzoek - de SP noemt koninkrijk "problemen van de derde wereld. (...) gezondheidsrisiko's, energie- en grondstoffenbesparingen, alternatieven voor milieuvriendelijke producten en processen..." - vinden de socialistische partijen prioriteit dat "het onderzoek moet leiden tot een versterking van het economisch weefsel." Dergelijke uitspraak zou natuurlijk evengoed uit de mond van Bob Stouthuysen van Janssen Pharmaceutica kunnen komen.

Op gebied van studietoelagen zijn Agalev en SP het dan weer roerend eens: "Beurzen geven aan diegenen die ze het meest nodig hebben," zegt de SP. "De studietoelagen moeten toekomen aan wie er het meest nood aan heeft," zegt Agalev. Waarbij ze beiden uitgaan van een verdeelde OCMW-visie. "Alleen studiebeurzen aan mensen die ze echt nodig hebben", dat zeggen ook de Verhofstadts van deze wereld. Misschien dat zowel Rood als Groen deze suggestie kunnen overdenken: "Studiebeurzen moeten toekomen aan iedereen die er nood aan heeft." Dat is een heel ander standpunt.

Walter Pauli

(Foto Hielke Grootendorst)

Spanning VVS-Loko

4 vervolg van p.1

digen en nam het in die zin ook resoluut standpunten in, terwijl bijvoorbeeld Loko, de overkoeping van de 25.000 studenten van de KU Leuven (ongeveer 40% van de Vlaamse universiteitsstudenten) expliciet geen deel uitmaakte van VVS. Ook de belofde - en door Loko verwachte - statutenhervormingen binnen VVS kwamen er niet. Hierdoor bekoelden de relaties tussen Leuven en VVS behoorlijk, en achtte Loko het raadzaam niet verder met VVS te onderhandelen.

Dit akademiajaar wordt op Vlaams niveau vooral gediscussieerd over de *invaling* van het dekreet Coens. Vorige week is de Vlor samengekomen en zijn de voorwaarden voor studentenparticipatie meegedeeld. Over de Vlor en haar verschillende commissies (vb. voor Sociale Sectoren, Studiepunten, etc.) is er veel minder duidelijkheid. Omdat het onontbeerlijk lijkt dat studenten in deze raden gehoord zouden worden en aangezien er gelijkaardige vragen kwamen vanuit Gent en Antwerpen, werd overgegaan tot het samenroepen van een informeel overleg tussen de verschillende universiteiten, om daarop een gezamenlijke strategie tegenover de Vlor te bepalen.

Op dit overleg, waarop alle universiteiten uitgenodigd waren, werd, zowel op aanvraag van Leuven als van Antwerpen, besloten om niet via VVS te werken. Het feit dat de discussie pro/ kontra VVS in Gent nogal delicaat lag, werkte deze beslissing in de hand. Dit lokte eerst verzet uit vanuit Brussel (BSG), dat traditioneel een grote invloed heeft binnen VVS en op de informele vergaderingen ook meermalen benadrukte dat dit overleg op VVS moest gebeuren. Toen echter duidelijk werd dat de universiteiten enkel wilden spreken over de vertegenwoordiging op Vlaams niveau en niet over de toetreding tot VVS, verklaarde BSG zich akkoord om verder te praten. Na enkele vergaderingen werd besloten om op dinsdag 5 november een gezamenlijke brief te schrijven naar de Vlor en de rektoren, om studentenvertegenwoordiging te vragen in de Vlor-commissies. Toen het op de uiteindelijke ondertekening aankwam, maakte het BSG nog een ultimatum bezwaar omdat Loko als correspondentie-adres werd opgegeven. Er werd uiteindelijk overeengekomen het antwoord dan maar via Antwerpen te verspreiden.

De laatste jaren is tussen VVS en Loko een wantrouwenrelatie gegroeid, na de vele incidenten die beide organisaties verdeelden. Deze negatieve grondhouding heeft nog altijd haar gevolgen. Toen doorheen het overleg bleek dat Antwerpen en Gent eigenlijk helemaal niet tevreden waren met de manier

waarop VVS werkte, was daar volgens Brussel maar één reden voor: globby vanuit Leuven. BSG ging zelfs zover, dat ze de Vlaamse rektoren en de pers een faks stuurde waarin Loko verweten werd het met de rektoren op een akkoordje gegooid te hebben om het VVS buiten de Vlor en de Vlor te houden. "Deze inmenging in de Vlaamse studentenvertegenwoordiging op welk niveau dan ook is voor ons volledig onaanvaardbaar," zo luidde het.

Aanleiding hiervoor was een uitspraak van rektor de Meyer uit Gent (voorzitter van de Vlor) dat studentenvertegenwoordiging in de Vlor-commissies kon, zolang het VVS er niet bij betrokken werd. Ook van rektor Dillemans zijn ondertussen gelijkaardige signalen ontvangen. Dit alles wijst er eigenlijk alleen maar op dat de gezamenlijke vraag vanuit de universiteiten (de brief aan de Vlor) wel degelijk resultaat heeft gehad. De beschuldigingen van BSG (of van de VVS-fractie daarbinnen) is dan ook alleen maar te verklaren vanuit een paniekerige overlevingsreflex: toen VVS merkte dat een initiatief waaraan Loko deelnam vruchten begon af te werpen en dat de stemming binnen de grote meerderheid van Vlaamse universiteiten veeleer anti-VVS was, vreesde men waarschijnlijk voor de toekomst van de overkoeping.

Toch heeft het er alle schijn van dat de wanhoopdaad van BSG en VVS meer vijanden dan vrienden heeft opgeleverd binnen het kringetje van de Vlaamse universiteitsstudenten. Zo is de kans dat de overkoepelingen van Antwerpen (samen zo'n 8.000 studenten) en Leuven (24.000 studenten) nu nog toetreden onmogelijk klein geworden. Bovendien besliste de Gentse Studentenraad (15.000 studenten) donderdag ook om VVS te stappen, zodat nu alleen de overkoepelingen van de VUB, het LUC en de KUB (tezamen ongeveer 9.000 studenten) nog deel uitmaken van VVS. Of een Vlaamse overkoeping zich op zo'n kleine basis (16% van de universiteitsstudenten) en met zoveel antipatie van en naar de grotere instellingen, staande kan houden, is zeer de vraag.

Dit weekend kwam het jaarlijks kongres van VVS samen. Daar werden ondermeer de minimale eisen geformuleerd waaraan de structuur van VVS moet blijven beantwoorden. Deze laten nog alle onderhandelingswegen open. Het blijft echter sterk de vraag of er meer dan een stroomlijning van de organisatie mag verwacht worden, met als enig doel problemen tussen universiteiten, Holt en Hokt te voorkomen. Of er werkelijk enige verandering in de organisatie zal komen, valt af te wachten.

Wim Petters

Als profen spreken

In de aula voeren ze het hoge woord. En op het examen bedenken zij de vragen. Maar dan trekken ze zich terug in hun ivoren toren. Hoe ziet zo'n toren er van binnen uit? En wat als wij nu eens de vragen zouden stellen? Zonder angst (ons kunnen ze niet meer buizen!) en zonder toga-schroom gingen

we aan tafel zitten met de slimste geesten van Vlaanderen. En ja, ze wilden praten. Over abortus en euthanasie, over genetische manipulatie en misbruiken in de psychiatrie, kortom: over alles waarover ze tot nog toe zo angstvallig hadden gezwegen. Elke week, in onze reeks "ONDERPROFESSOREN".

PANORAMA
DE POST

LEES EN BELIEF
WAT WIJ BELVEN

advertentie

Lesbische relaties

Smelten als het heet is

Roeppen de woorden 'lesbische relatie' bij heteroseksuelen vaak een seksuele konnotatie op, ook bij lesbische vrouwen zelf komt hun bijbetekenis dikwijls voor de eigenlijke betekenis. 'Lesbisch zijn' roept bij hen veeleer negatieve konnotaties op: schrik, afwijzing, vrees voor relaties van korte duur. Veel heeft te maken met de manier waarop de samenleving reageert op lesbiennes. De mate waarin deze vrouwen maatschappelijke reacties verinnerlijken, heeft een grote invloed op hun relatie. Majo Van Rijckeghem, zelf lesbisch, is therapeute op het Centrum voor Levens- en Gezinsvragen. Vorige donderdag leidde ze rond de complexiteit van lesbische relaties een gesprek, gebaseerd op haar boek dat begin volgend jaar verschijnt.

De manier waarop lesbiennes interageren met de maatschappij kan beschreven worden vanuit de begrippen maatschappelijke en verinnerlijkte onderdrukking en coming out. Lesbisch zijn is in deze samenleving geen voor de hand liggende keuze. In veel milieus bestaan er een resem vooroordelen: het is tegennatuurlijk, ze leven zondig, ze doen vieze dingen. Onze cultuur is immers gebaseerd op de hetero-normaliteit: er wordt aangenomen dat de ander heteroseksueel is. Als iemand lesbisch is, moet ze er voor uitkomen, moet ze opkomen tegen de maatschappelijke onderdrukking.

Iedereen groeit op met de hetero-normaliteit. Lesbische vrouwen maken dit paradigma tot een stuk van zichzelf, slikken het als het ware in. Het is de 'verinnerlijkte onderdrukking'. Meestal worstelt een lesbienne haar leven lang om er van los te komen. Die verinnerlijkte onderdrukking uit zich op de eerste plaats in een hele serie vooroordelen tegenover lesbiennes en lesbische relaties. Er wordt bijvoorbeeld gezegd dat lesbische vrouwen lelijke vrouwen zijn. Een groot aantal lesbiennes heeft dan ook moeite om zichzelf als mooi te zien. Lesbische vrouwen worden voortdurend achtervolgd door conflicten tussen wat ze voelen en wat door iedereen wordt aangenomen. Een ander maatschappelijk vooroordeel dat vaak verinnerlijkt wordt: 'iemand is pas lesbisch wanneer ze een relatie heeft'. Wanneer een hetero een lesbisch slippertje maakt, dan blijft hij of zij hetero; maar wanneer een lesbische vrouw een einde maakt aan haar relatie, komt de familie aandrazen met de ware Jakob. Haar volgende keuze zal immers wel een heteroseksueel zijn.

Naast de gevolgen van de hetero-normaliteit, worden lesbiennes bovendien gekonfronteerd met de gevolgen van de algemene (onderdrukte) positie van de vrouw in de maatschappij. Vele vrouwen hebben bijvoorbeeld geleerd om het initiatief aan anderen over te laten. Op seksueel vlak kan dat problemen geven. Zo kunnen vrouwen niet tot vrijen komen met elkaar omdat ze op elkaar zitten te wachten. Een ander vrouwenpatroon dat een rol kan spelen, is geleerd te zijn de ander op de eerste plaats te stellen. Dit wordt nooit volgehouden. Er moet een evenwicht zijn tussen geven en krijgen. Altijd maar geven heeft tot gevolg dat ze zichzelf niet goed kennen, dat ze zelf niet weten wat ze willen of nodig hebben. Op zo'n moment komt het erop aan om zelf uit te zoeken wat (seksueel) graag hebben en dat ook te zeggen aan de ander.

Naast verinnerlijking kan ook coming out een relatie diepgaand beïnvloeden. Willen ze totale onderdrukking vermij-

den, dan worden lesbiennes door het fenomeen van de hetero-normaliteit gedwongen met hun geartheid naar buiten te treden. Het feit dat de ene partner hierin verder kan gaan dan de andere, levert soms ernstige spanningen op binnen de relatie. Indien iemand in een bepaalde stad waar ze werkt niet hand in hand wil lopen om mogelijke problemen te vermijden, kost het een inspanning om het verstand erbij te halen om de situatie aan het werkprobleem te koppelen en niet aan de relatie op zich.

Niet alleen de periode van de maatschappelijke coming out wordt vaak als zeer moeilijk ervaren, maar ook de periode waarin het lesbisch-zijn wordt ontdekt. In haar boek 'Zondagsvrouwen' spreekt Sasja Lewis van 'lesbische puberteit'. Binnen deze hetero-normale maatschappij maakt iedereen, ook de lesbienne, een heteroseksuele puberteit door. Op het moment dat vrouwen ontdekken dat ze lesbisch zijn, komen ze daarenboven in een lesbische puberteitsfase. Dit kan op de meest uiteenlopende leeftijden plaatsvinden.

Wetenschappelijke onderzoeken naar de duur van een relatie rekenen de puberteit bij heteroseksuele relaties niet mee. Er wordt vertrokken vanuit de eerste stabiele relatie en vanaf dan wordt een gemiddelde berekend. Bij lesbische relaties worden de puberteitsrelaties, die bijna per definitie van korte duur zijn, wel meegerekend, met het gevolg dat de gemiddelden naar beneden duikelen. In vele gevallen nemen lesbiennes deze gegevens over: "lesbische relaties zijn niet langdurig". Ze gaan zich dus sneller neerleggen bij een slabakkende relatie, en gaan minder ondernemen om de relatie opnieuw op het goede spoor te brengen.

Partner

Net zoals er verschillende vormen bestaan van hetero-relaties, vindt men ook een heel scala aan lesbische relaties. Enkele getuigenissen kunnen dit verduidelijken: "Ik wil geen vaste partner meer. Ik kom eerst uit een huwelijk en dan uit een relatie met een vrouw. Eerst ging ik helemaal op in hem en daarna in haar. Ik verloor mijn zelfvertrouwen en voelde me angstig wanneer ik niet op mijn partner kon terugvallen. Nu weet ik dat ik van mezelf ben en van niemand anders. Ik wil dit blijven voelen; het is wel niet altijd gemakkelijk in deze wereld van tweetallen maar voorlopig bevat het me wel. Alleen voor mijn zin om te vrijen zou ik een betere oplossing willen vinden, misschien een vrouw die zich ook niet wil binden."

"We hebben nu al 12 jaar een relatie. We leerden elkaar kennen op het werk. Vraag me niet hoe we er van elkaar

achtergekomen zijn dat we op elkaar vielen. Na een jaar gingen we samen wonen. We doen alles samen en proberen ons zo normaal mogelijk te gedragen. We vinden dat we met onze seksualiteit niet moeten te koop lopen. We hebben niet veel contact met andere vrouwen zoals wij omdat we geen behoefte hebben om ons te isoleren van de 'gewone' mensen."

Versmelten

Over die lesbische relaties wordt in kringen van psychologen vaak gesproken in termen van 'versmelting'. Om op een volwassen manier met anderen te kunnen omgaan moet je je tegelijk kunnen aflijnen en contacten kunnen leggen. Bij lesbische vrouwen komt het vaak voor dat tussen die twee geen evenwicht gevonden wordt en dat men te veel in de ander opgaat. De Amerikaanse therapeute Beverly Bursh schreef hierover: "Versmelting kan zeker in het begin van een relatie een heerlijke ervaring zijn waar je steeds meer van wilt, tot de angst jezelf kwijmt raken de kop op steekt. Dan zie je vaak dat partners met elkaar gaan vechten, het niet meer met elkaar eens zijn, geen seks meer willen, een andere relatie erbij nemen of een andere relatie aangaan. Soms gaan ze uit elkaar om hetzelfde dilemma in een nieuwe relatie weer te komen. Misschien komt de vrouw er dan achter dat het haar autonomie is die versterking behoeft en dat het niet de relatie is die niet lukt." Het

Konijn met kriebjes: nee bedankt!

(Foto Karel De Weerd)

gebeurt vaak dat op momenten dat de intensiteit te groot is, men verliefd wordt op een ander. Het komt er echter niet op aan dat de eerste relatie niet deugde, maar wel dat, men een evenwicht moet zoeken tussen nabijheid en afstand, samen dingen doen en afzonderlijk dingen doen.

Voor lesbische vrouwen is het heel belangrijk dat ze op een meer positieve manier naar hun eigen relatie en die van anderen leren kijken. Een lesbische relatie krijgt geen ondersteuning van de hetero-normale maatschappij. Als heterorelaties dreigen uiteen te vallen, is er een hele omgeving die hen bij elkaar wil houden. Lesbiennes kunnen op die steun niet rekenen, zelfs niet vanwege hun familie. Volgens Majo Van Rijckeghem

kunnen lesbische vrouwen echter veel meer doen om elkaar te helpen dan nu het geval is. Problemen zijn al moeilijk te plaatsen in een lesbische relatie, dus is het zeker moeilijk om ermee naar buiten te komen. Er is uiteindelijk zoveel moeite gedaan om lesbisch te zijn, als het dan niet blijkt te lukken, overvalt hen het gevoel dat ze misschien toch niet lesbisch zijn. Samen gemeenschappelijke problemen bekijken leidt minder moeizaam tot oplossingen.

Ilse Steen

Aardbeien met slagroom (voorlopige titel). Scènes uit het lesbisch bestaan. Majo Van Rijckeghem, Uitg. Epo, Antwerpen, voorjaar '92, ong. 150p, ong. 550 p

Engelse grungeband in Ons Huis

Een tunnel vol met zoets

Donderdagavond halen de jonge concertpromotoren van 'Cri du Chat' voor de derde maal in enkele maanden een band uit het internationale klubcircuut naar Leuven. Na Grant Hart & Nova Mob en Calvin Russell koos men dit maal voor Fudge Tunnel. Dit Engelse trio - Alex Newport (gitaar en zang), David Ryley (basgitaar) en Adrian Parkin (drums) - brengt zijn eigen versie van eigentijds gitaargem in zaal 'Ons Huis'. The Hangmen uit Sterrebeek zullen de aanwezigende vanaf 19.30 u voorbereiden op het muzikale geweld van de nieuwste 'grunge'-meesters. Het kind moet toch een naam hebben.

De laatste jaren moest de Leuvense rockliever vooral zijn hart ophalen in danceteria 'Belgisch Congo'. Omstreeks het einde van vorig akademiejaar dook echter opeens een nieuwe naam op in de plaatselijke rock-scene: Cri du chat. Twee Leuvense en één Brusselse student (Frank Courier, Rembert De Blander, Jeroen Van Rans) vormden een feitelijke vereniging - die op lange termijn een vzw zou moeten worden - die zich tot doel stelde af en toe op toernee zijnde groepen langs Leuven te laten afdraaien.

Ondanks de materiële en financiële obstakels (dure zalen, groepen met eksklusiviteitscontracten, geen subsidiëring) slaagden ze er toch in van de grond te komen. De eerste organisatie - Grant Hart in zaal Lido - leverde zelfs winst op. Die bleek achteraf wel nodig om voor het optreden van Calvin Russell bij te passen. Het blijft voorlopig wel roeien met de riemen die men heeft. In tegenstelling tot Nederland bijvoorbeeld kan het Belgische 'klubcircuut' niet rekenen op subsidies. De heren van Fudge Tunnel zullen dan ook niet op restaurant gaan deze week.

Fudge Tunnel is een vrij jonge band die echter reeds van bij het verschijnen van hun eerste single 'Sex Mammoth' in 1989 kon rekenen op het enthousiasme van de Engelse rockjournalisten. Zowel Sounds als New Musical Express riepen dit debut uit tot 'single van de week'. Na de release van de maxi-single 'The Sweet Sound of Excess' waagde het trio zich dit jaar aan een eerste lp, 'Hate Songs in E Minor'.

Deze lp werd uitgebracht door Ear-

ache, een label uit Fudge Tunnels thuisstad Nottingham, dat een toonaangevende positie bekleeft in het death-metalgenre. Ondanks het feit dat Fudge Tunnel zich ook kenmerkt door een bikkelharde sound is hun muziek te eigenzinnig om hen zomaar in het death-metalhokje te stoppen. In recensies vallen trouwens veeleer de talrijke vergelijkingen met bands van het Amerikaanse Sub Pop-label op. Zo wordt hun debutlp bijvoorbeeld vergeleken met 'Bleach' van Nirvana. De groepsleden zijn zelf echter niet erg opgezet met dergelijke Sub Pop-referenties. Volgens hen is hun muziek veeleer verwant aan die van Silverfish en Godflesh. En als coverkeuze een indicatie is voor de invloeden van een groep, kunnen daar nog wel een paar namen aan toegevoegd worden. Zo wagen Fudge Tunnel zich op hun lp aan 'Cat Scratch Fever' van Ted Nugent en aan Creams 'Sunshine of Your Love'.

Op tekstueel gebied lijkt de groep een voorkeur te hebben voor meer morbide onderwerpen, getuige songtits als 'Gut Rot' en het eerder genoemde 'Sex Mammoth'. Bassist Ryley beweert echter dat de teksten voor Fudge Tunnel niet belangrijk zijn. De zang wordt beschouwd als een instrument dat zijn eigen geluid aan dat van de groep toevoegt. Voor alle duidelijkheid staat op de hoer van hun lp dan ook de volgende raadgeving: 'None of the lyrics on this record mean anything, so don't waste your time'.

Toch lijkt een zekere fascinatie voor excentriciteit hen niet vreemd: hun lp

zou oorspronkelijk gesierd worden met een tekening van een onthoofding die ze gevonden hadden in het Amerikaanse tijdschrift 'How to Kill'. Deze tekening werd echter bij een politie-inval in de kantoren van Earache in beslag genomen. De groepsnaam zelf is overigens ook een omfloerste (poëtische?) omschrijving van wat geliefkoosd voer voor de censuur-jongens is. Fudge betekent zoveel als 'zachte, romige karamel'. In combinatie met tunnel en met een seksuele konnotatie vormt de groepsnaam dus een open begrip - met één vaststaand betekenisonderdeel, namelijk 'geslachtseel' - waarvan de invulling waarschijnlijk afhangt van de sekse van de ontvanger.

De groepsleden zelf beantwoordden helemaal niet aan het beeld dat hun muziek waarschijnlijk oproept. Wie zich verwacht aan een bende manische metailfreaks, komt bedrogen uit: de drie heren van Fudge Tunnel doen veeleer denken aan doorsnee glazenwassers. Meer nog, de heren zijn afkerig van lange toernees en willen zeker niet hun baan opgeven omwille van de groep, of zoals bassist Ryley het zegt: "In een groep spelen is sowieso belachelijk, dus er is brood mee verdienen zou zelfs nog erger zijn".

Kris Jacobs

VERTALINGEN IN EN UIT HET ENGELS

Artikel, onderzoeksrapport, scriptie of dissertatie

Vanuit brede ervaring met een diversiteit aan onderwerpen maak ik een vakkundige vertaling met behoud van vorm en idee.

Termijn, voorwaarden en eindredactie worden in overleg vastgesteld.

Naar wens kan de vertaling worden geleverd op diskette.

Drs. Benjamin Ruijsenaars
BEDIJDIGD VERTALER-TOLK ENGELS

East Dale A1
Koningin Fabiolielaan 20
Knokke-Zoute
Fax/tel.nr.: 050/62.25.42

Alfaset LASERPRINTWERK

Je seminairewerk, papier of tesis fraai afgedrukt op laserprinter.

Breng je diskette binnen bij Alfaset cv, de specialist in MS Word en

WordPerfect. Snelle service. Lage prijs (10 fr. per pagina).

Kom eens langs. 's Meiersstraat 5, Leuven (1e verd.)

open van 13.00 tot 18.30 uur

016.220466 advertentie

Vijf dagen Beckett in het Stuc

'Teater moet een snoepje zijn'

Van dinsdag 3 tot en met zaterdag 7 december brengt Julien Schoenaerts in het Stuc 'Krapp's laatste band' van Samuel Beckett. Veto zocht Schoenaerts op en trof een ongeschoren, wat slordige man aan bij een snookertafel, een eindje verder dan de plaats van afspraak, die hij overigens rats vergeten was. We trokken naar een rustiger plekje aan het Conscienceplein in Antwerpen: een typisch volkskafé, precies op maat van onze gesprekspartner, eenvoudig en aangenaam. Er ontpopte zich een gesprek over Beckett, de mens, de stilte, de politiek, de democratisering van de cultuur.

Veto: *U speelt volgende week in Leuven 'Krapp's laatste band' voor een publiek van overwegend studenten. Is Beckett niet te zwaar voor een jong publiek, gezien de thema's van de ouderdom, de dood?*

Schoenaerts: «Het gebeurt zelden dat ik speciaal voor studenten speel. Je kunt nooit achterhalen of er bij een gewone avondvoorstelling studenten aanwezig zijn. Speciaal georganiseerde namiddagvoorstellingen vind je echter niet in Vlaanderen. Het kabinet van cultuur neemt veel te weinig initiatieven voor jongeren. Studenten die naar een avondvoorstelling gaan, moeten het volle pond betalen. Dit kabinet heeft nooit iets gedaan voor cultuur, waardoor deze nu helemaal verlamd is. Ik weet dat het in Nederland anders georganiseerd is.»

«Wat betreft de appreciatie van de jongeren voor Beckett, is het natuurlijk moeilijk te zeggen wat die mensen voelen. De vraag is in hoeverre de toeschouwer kan meegaan in zijn verbeelding. Het is een hypergevoelige kwestie, waarop niemand antwoord kan geven. Er bestaan immers geen graden voor kunst en gevoelens kan je niet meten. Toch stel ik vast dat in Nederland veel meer jongeren naar de voorstelling komen en dat zij het, om het op z'n Hollands te zeggen, 'zeer leuk vinden'.»

Veto: *Het stuk zelf gaat toch over ouderdom, het vergeten van de jeugd, van de liefde. Op toneel wordt de jonge toeschouwer confronteerd met het feit dat liefde een illusie is. Hoe reageert hij daar dan op?*

Schoenaerts: «Hij zal te zjiner tijd wel vaststellen dat het een illusie is! Het heeft echter niet per definitie smachtend te zijn. Als ik zie hoe jonge mensen reageren op 'Krapp's laatste band', dan ben ik gelukkig dat Beckett nog zo

gegrepen. Hij heeft overal gevoeld dat mensen zich er opeens bewust van worden dat ze stil zijn. In 'Krapp's laatste band' beleeft het personage de avond van zijn negenenzestigste verjaardag en maakt hij een inventaris op van de belangrijkste dingen die hij in zijn jonge leven heeft meegemaakt: de dood van zijn vader, de ziekte en de daaropvolgende dood van zijn moeder, zijn mystieke ervaringen. Een inventaris is van aard om telkens een pauze te verlangen, om een sprong te maken naar de volgende gedachte. Pauzes ook om na te denken over wat hij zichzelf net op de bandrekorder heeft horen zeggen.»

Veto: *Krapp is Beckett. Kan men ook zeggen dat Schoenaerts Krapp is?*

Schoenaerts: «Het gaat niet om namen. De acteur is de acteur en de schrijver de schrijver. Krapp, Beckett en Schoenaerts staan eigenlijk voor de mens die op de scène te zien en te horen is. De acteur die de rol inkarneert is als een architect die een fascinerend huis bedenkt, het uittekt op papier. Het is vervolgens een hele prestatie om de tekening om te zetten in realiteit. Het zoeken naar een rol is eveneens zoals het zoeken naar een huis: je ziet honderd huizen maar je blijft maar voor één staan. Daarna moet er nog ontzettend veel gebeuren, ondanks het feit dat je het huis graag ziet. Je werkt eraan tot het werk volbracht is. Beckett is, zoals elk mens trouwens, niet achterhaalbaar. Een mens is zijn eigen mysterie.»

«Tijdens de voorstellingen wordt er trouwens nog verder gebouwd aan het huis. Niet één voorstelling is dezelfde. Er is telkens een andere ademhaling, een andere kleur. Alles is telkens in wezen totaal het andere zelfde. Teater is een zoekproces, dat zich voltrekt na lange studie. De studie bestaat erin na te denken over wat de auteur bedoeld kan hebben met een bepaalde zin of over hoe je een bepaalde stilte op de meest interessante manier opvult. Elke avond is een zoeken naar het nieuwe omdat het niet nieuwe de dood is van het teater.»

Veto: *U zegt dat er ontelbare interpretaties van het stuk mogelijk zijn. Is het anderzijds niet zo dat Beckett heel duidelijk was in zijn regieaanwijzingen en niet graag had dat men daarvan afweek?*

Schoenaerts: «Als goede democraat in de kunsten zegt Beckett niet dat alleen wat hij zegt waar is. Beckett kent wel de relativiteit van het wat zijn. Waar is voor hem wat doorvoeld is, in het geweten. Dat is een zeer persoonlijke aangelegenheid.»

Veto: *Is er voor de acteur geen enorme leegte op het einde van de reeks voorstellingen?*

'BELGISCHE KAMERMUZIEKGROEP' KONCERTEERT VERRASSENDE DODEKAFONISCHE TONEN

Klassiek - Tijdens het universitaire Kul-t-uur komt ook regelmatig klassieke muziek aan bod. Soms gaat het er wat gezapig aan toe, zoals vorige woensdag: in een bezetting met fagot, klarinet en piano brachten enkele gevestigde waarden uit de Belgische muziekwereld met weinig fantasie enkele minder boeiende bladzijden van Glinka, Beethoven en Weber.

Woensdag 4 december, van 13.00 tot 14.00 uur in de Gotische zaal van het Stadhuis, verandert de toonaard. Het kersverse ensemble dat zich de 'Belgische kamermuziekgroep' noemt, bestaat stuk voor stuk uit jonge veelbelovende talenten die naast een drukke, succesvolle solistenkarrière hun hart ophalen aan de kamermuziek. Het gaat om Christel Kessels (piano), Frank Hendricks (fluit), Jan Sciffer (cello), Anne Lavoisier (harp) en de gebroeders Guido en Leo De Neve (viool en altviool). De groep stelt zich tot doel een klankbord te zijn voor Belgische componisten van vroeger en nu. Ze spelen nooit allemaal samen, maar verkiezen afwisselende bezettingen waardoor minder alledaagse muziek, ook niet-Belgische, vlotter aan bod komt.

Het programma vormt een smaakvolle greep uit de muziek van de twintigste eeuw. Deze boeiende kennismaking met enkele belangrijke contrasten die nu eenmaal voorkomen binnen

de muziekgeschiedenis, heeft de bedoeling de toeschouwer te verrassen. Meteen wordt de drempel van de zogeheten 'serieuze muziek' wat verlaagd.

De keuze van de werken is zeker niet revolutionair: het gaat veelal om klassiekers van de hedendaagse muziek. De sonate voor fluit, harp en altviool van Claude Debussy (1862-1918) ruimt enkele vooroordelen uit de weg. Deze Franse komponist heeft niet alleen wazige, dromerige impressies geschreven. In deze sonate grijpt hij terug naar de klarheid en de subtiliteit die de Franse geest eigen zouden zijn.

Van de baanbrekende Fransman Edgar Varèse (1883-1965) wordt het werk 'Density 21,5' voor fluit gebracht. Varèse was iemand die zijn tijd vooruit was: hij puurt de muziek steeds uit, geeft de voorkeur aan blazers, perkussie en allerlei geluiden (het sirene-geluid is hem erg geliefd); hij weet als eerste de ruimte en de effecten die daarmee bereikt worden uit te buiten. Tot op vandaag heeft hij niets ingeboet aan moderniteit. Omdat tijdens de creatie van het werk de fluitist een instrument bespeelde waarvan het gehalte aan platina 21,5 bedroeg, kreeg het stuk deze eigenaardige naam mee. Men noemt het soms een werk dat 'tegen' de fluit geschreven is. Vreemd genoeg hanteert Varèse de fluit hier als een perkussie-instrument en haalt er totaal nieuwe klanken uit.

De harp wordt vaak beschouwd als een romantisch en louter sfeerschepend instrument. Luciano Berio (1925) koppelt een aandacht voor de verborgen mogelijkheden van de instrumenten aan een nieuw soort solistische virtuositeit. Berio heeft het imago van de harp volledig heracht; hij laat de instrumentist op het houten kader van de harp slaan en met de nagels mag hij de snaren bewerken. Woensdag staat aan hem 'Sequenza 2' voor harpsolo op het programma.

In 1986 creëerde Karel Goeyvaerts een kwartet voor viool, fluit, cello en harp in opdracht van de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte, naar aanleiding van 'Tien jaar middagconcerten'. Het kwartet kreeg later de naam 'Aemstelkwartet', naar de eerste uitvoerders, en wordt woensdag door het Belgisch Kamerorkest opgevoerd. Goeyvaerts is zoals Berio een vertegenwoordiger van de naoorlogse integrale dodekafonische school. Dat betekent dat een reeks van twaalf het muzikaal materiaal vormt van een stuk en dat die reeks op alle parameters van de muziek (duur, ritme, klanksterkte...) wordt toegepast. Goeyvaerts wijdde zich nog op andere terreinen die de kleurrijke namen aleatorische (volledig door het toeval beheerste) muziek en minimale muziek dragen. (VR)

(Foto Rob Stevens)

Schoenaerts: «Ik denk dat ik bijna in het luchtledige zal vallen, hoewel er reeds aan een oplossing gedacht is. Ik ga 'Krapp's laatste band' spelen in Frankrijk en in Amerika. Normaal moest ik ook in Ierland spelen, naar aanleiding van het Beckett-festival, maar om financiële redenen heeft dit geen doorgang kunnen vinden. Een vliegticket naar Dublin was blijkbaar teveel voor het ministerie van Cultuur. De toekomst van het teater ziet er trouwens zeer somber uit, vooral wat betreft de programmatie. Het is net alsof het toneel op het podium opgebaard ligt en nog alleen op het laken wacht.»

Veto: *Wat is volgens u de grondoorzaak van deze situatie?*

Schoenaerts: «Een obsessie van inzet van de acteurs is onontbeerlijk voor het teater. Het merendeel van de toneelspeelers staat tegenwoordig om den brode op de scène. Een bijkomend probleem is het politieke wanbeheer van de minister van Cultuur. Er bestaan haast geen goede teatergezelschappen in Vlaanderen. Toch zijn er gezelschappen die enorm veel geld krijgen, omdat ze politiek gebonden zijn. Ze krijgen dus een politiek-financiële garantie van het kabinet. Om in een gezelschap benoemd te kunnen worden, heeft elke acteur een politieke kaart op zak. Dit is een schandalige situatie. Toneel zou in wezen een aangelegenheid moeten zijn van het volk. Daar heeft politiek uiteraard niets mee te maken.»

Veto: *Wordt teater niet nog steeds te veel beschouwd als een produkt voor de burgerij?*

Schoenaerts: «Ik geloof alleen in het théâtre du pauvre. Ik geloof niet in lukseuze schouwburgen, waar de akroestiek trouwens vaak te wensen overlaat. De nieuwe schouwburg van Antwerpen heeft anderhalf miljard gekost, maar op de vijfde rij hoor je al niets meer. In Nederland heb ik in een aantal sobere, nederige, maar heel esthetische zaaltjes gespeeld voor een relatief klein publiek. Schouwburgen hebben al te vaak de bekommernis hun zaal vol te krijgen om op die manier een grotere recette binnen te halen. De meeste toeschouwers wonen de voorstelling echter in weinig benijdenswaardige omstandigheden bij: ze horen noch zien iets van het stuk. Beckett spelen in een te overdadig versierde zaal is trouwens niet mogelijk.»

«Als ik minister van Cultuur zou zijn, zouden de mensen geen kaartje meer moeten betalen. De gemeenschap moet alles financieren. Er zijn heel wat mensen die het zich niet kunnen veroor-

loven om naar het teater te komen. Je moet vermijden dat alleen de goede burgerij naar het teater kan komen. Dat is democratie: alles voor, door en met het volk. De arme man in de straat moet ook het recht hebben iets te horen over zijn eigen verbeelding. Het teater heeft meestal wel de pretentie iets te geven, maar in werkelijkheid geeft het niets. Teater moet een snoepje zijn, een spirituele gift aan mensen die zelf niet genoeg verbeelding hebben.»

Zucht

Veto: *Is dat de uiteindelijke boodschap van het teater?*

Schoenaerts: «Teater brengt meer dan alleen een verhaaltje. Het gaat om ernstige dingen die de toeschouwers een paar gelukkige uren bezorgen. Mensen komen naar het teater om iets te vernemen, iets te leren. Dit leren uit het teater betekent niet dat men vooruit komt in het dagdagelijkse bestaan. Het is de ziel die moet geveld worden. Teater is sociale hulp. Beckett is hiervoor zeker een aangewezen persoon. Het oeuvre van Beckett is een samenvatting van een lang leven. Alle aspecten van het leven komen aan bod: verdriet, nostalgie, blijdschap, humor. Vandaar dat Beckett de grootste was.»

«Een van zijn laatste toneelstukken, 'Souffle', is niets anders dan een lange, diepe zucht. Wanneer je nadenkt over de voorbije dag, ga je op een bepaald ogenblik vaststellen dat je zucht. Beckett toont in één beeld dat het leven een zucht is. Dat is de realiteit, waar niemand zich over bezint. Het mooiste bij Beckett is dat die zucht niet geïnterpreteerd wordt. Het publiek moet interpreteren, niet de auteur. Beckett is juist, zonder de minste sporen van moraal. Alles is verwondering.»

Véronique Rubens
Patrick Staudt

016/26.03.01
Platte Lostraat 243 3010 Kessel-Lo

P.A.
Service

(advocaat)

P.A. verhuur • publiciteit
geluidsregistraties

Red de aarde: konsumeer!

Milieukeur of het produktgericht milieubeleid

De strijd van de groene beweging in de jaren '90 is duidelijk een gevecht tegen de bierkaai. Economisten en beleidslieden blijven een grenzeloos vertrouwen stellen in een verhoogde productie en consumptie. Het streefcijfer van de traditionele economen blijft een verduubeling van de economische activiteit binnen de 20 jaar. Het konsumptisme zet zich onverstoort verder, ondanks alle milieuproblemen als gevolg van het ongebreidelde, milieuvriendelijk koopgedrag en dito produktie. Bijsturen van dat konsumptisme is bijgevolg dringend noodzakelijk. Het 'eko-label' wil daarvoor een eerste instrument zijn.

Momenteel staat de konsument volkomen weerloos. Hij constateert wel dat er van alles en nog wat met het milieu in zijn direkte omgeving misloopt, maar het is voor hem onmogelijk om precies in te schatten wie of wat nu eigenlijk aan de basis van die milieuvraag ligt. Bovendien maakt de tv hem duidelijk dat hij zijn ultiem geluk enkel kan vinden door zijn materiële welvaart al konsumerend te verhogen en wordt hij bestookt met reclameslogans die hem moeten doen geloven dat produkt X wel degelijk milieuvriendelijk is. Het is voor hem niet mogelijk om die milieuarargumenten op hun juiste waarde te schatten. Echt milieuvriendelijke bedrijven hebben dan weer moeite om zich tussen het groot aantal 'groene' produkten herkenbaar op te stellen.

Om gedeeltelijk aan deze problemen tegemoet te komen, werd op 14 januari 1991 de 'Wet betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de konsument' goedgekeurd. Enkele artikelen van deze wet moeten het mogelijk maken misleidende milieureklame op te sporen, en in artikel 2 wordt de invoering van een milieukeursteun mogelijk gemaakt. Dit systeem moet op korte termijn een echt milieuvriendelijke consumptie toelaten.

De eigenlijke aanleiding tot deze wet was de Rhône Poulenc-zaak. Deze Franse fosfaatgigant had in 1989 een advertentiekampagne in tal van Vlaamse kranten opgezet, waarin twijfel gezaaid werd rond het milieu-effect van fosfaatvrije wasmiddelen. Minister van economische zaken Willy Claes zat danig met de affaire veeveel, maar moest toegeven dat er wettelijk gezien bitter weinig tegen deze campagne te ondernemen was. De nieuwe wet op de handelsreklame die

misleidende publiciteit zou moeten uitschakelen, werd uiteindelijk in 1990 in de senaat onderzocht, gemeendeerd en goedgekeurd. Toen hij daarna in de bevoegde kamercommissie werd behandeld, bleek echter dat de wetsbepalingen nog steeds niet voldoende waren om een campagne zoals die van Rhône Poulenc en die tegen het misbruik van milieuarargumenten in de reclame in het algemeen te vervolgen. Finaal werden daarom nog enkele amendementen van Jo Cuyvers en Henri Simons (Agalev en Ecolo) in de wet opgenomen.

De wet legt echter, naast het betoegen van misleidende milieureklames, tevens de basis voor het invoeren van een eko-label. De laatste jaren hebben alle deelnemers aan het milieubeleid de mond vol van zo'n milieukeur of eko-label. In sommige landen heeft men daarmee trouwens al enkele jaren ervaring. Het meest bekende voorbeeld is ongetwijfeld dat van de Duitse 'blauwe engel' (Blauer Umweltengel), dat al sinds 1977 bestaat. Ook in Canada (environmental choice) en in de Verenigde Staten (Green Cross) bestaat een soortgelijk systeem. Denemarken, Frankrijk, Ierland, Nederland, en het Verenigd Koninkrijk hebben, evenals België, in hun wetgeving reeds de basis gelegd voor een milieukeursysteem.

Om in een ééngemaakt Europa geen verscheidenheid aan milieukeursystemen te hebben, werkte de Europese Commissie in opdracht van de Raad van Europa een voorstel uit voor een gemeenschappelijk systeem met betrekking tot het toekennen van milieukeuren. In het voorstel werd duidelijk gesteld dat het eko-label aangevraagd moet worden door de producent of invoerder van het betrokken produkt, en dat het systeem

uiteindelijk zelffinancierend moet zijn. Het staat nu ook al vast dat voedingsmiddelen en farmaceutische produkten geen aanspraak zullen kunnen maken op een eko-label (daarvoor wordt trouwens een aparte regeling met 'bio-labels' uitgewerkt) en dat er geen aparte milieukeuren voor verpakkingen zullen worden opgesteld.

Over de vraag of een milieukeur een efficiënt middel kan zijn om een produktgericht milieubeleid te stimuleren, werd vorig week zaterdag aan de RUG een druk bijgewoond kollokwium gehouden. Dit kollokwium was een initiatief van de Gentse Studenten voor Milieuanering (GEMISA), de Gentse tegenhanger van de Licentie Milieubeheer aan de KU Leuven. De toekenning van een milieukeur zou enerzijds een stimulans voor het ontwerp en de produktie van 'schone produkten' moeten betekenen, en zou anderzijds de konsument beter moeten informeren omtrent de weerlslag die deze produkten op het milieu hebben. Toch blijkt uit de discussie die door een aantal milieudeskundigen werd gevoerd dat aan de invoering van dit kenmerk serieuze gevaren verbonden zijn.

Uitkomst

Milieugroeperingen wijzen erop dat een eko-label het keuzegedrag van de konsument veeleer zou bemoeilijken dan vereenvoudigen. Dit vloeit voort uit de vaststelling dat een milieukeur slechts voor beperkte tijd geldig is en bij elke verscherpte normstelling vervalt. Bovendien werkt een milieukeur enkel binnen een produktgroep. De milieukeur is immers relatief en bewijst enkel dat binnen één bepaalde produktgroep produkt X milieuvriendelijker is dan produkt Y. De milieukeur van fietsen kan dus niet vergeleken worden met die van auto's. Daardoor ontstaat de vreemde situatie dat een auto het label 'milieuvriendelijk' kan meekrijgen en de fiets niet.

Een tweede fundamentele kritiek bestaat erin dat de milieukeur het 'milieu als verkoopargument' teveel in de hand werkt. De consumptie van (weliswaar milieuvriendelijkere) produkten wordt dus gestimuleerd. Nochtans kan men

stellen dat de enige echte milieuvriendelijke produkten diegene zijn die eigenlijk niet geproduceerd zijn: elk produkt belast het milieu in mindere of meerdere mate. Groene marketing houdt de mensen echter de illusie voor dat bepaalde produkten voor een verminderde milieulast zorgen. Hierdoor botst de milieukeur met de belangrijkste doelstelling van een echt fundamenteel milieubeleid: het terugdringen van de ongebreidelde konsumptiedrang.

Een derde kritiek die vaak terugkomt is het complexe karakter van de studie die moet uitmaken welk produkt een eko-label kan krijgen. Bij de vergelijking van de verschillende produkten die kandidaat zijn voor de milieukeur, wordt immers uitgegaan van een integrale produktbeoordeling via een levenscyclusanalyse (LCA). Een dergelijke analyse impliceert dat produkten beoordeeld moeten worden van wieg tot graf: vanaf de primaire grondstof, over de produktie, de distributie tot en met de afvalfase. Hoe moeten de verschillende vervuilende factoren echter ten opzichte van elkaar afgewogen worden? Het fameuze, eendelige debat dat vaak door de kunststofverwerkende industrie wordt gevoerd over het al dan niet milieuvriendelijker zijn van papieren zakken, is daarvan een treffend voorbeeld.

Het vervangen van een milieukeur

door een vollediger produktinformatie zou alvast aan bepaalde van de hoger geformuleerde bezwaren tegemoet kunnen komen. Deze informatie zou dan het gebied aangeven waarvoor het produkt ecologisch gezien hoog scoort. De ingewikkelde en aan kritiek onderhevige produktvergelijking wordt op die manier uitgeschakeld, maar wordt hierdoor wel afgewimpeld op de konsument, die vanzelfsprekend zelf vaak niet in staat is om die uit te voeren.

Het is duidelijk dat de milieukeur een hulp kan betekenen voor een milieuvriendelijker koopgedrag. Toch moet het duidelijk zijn dat enkel een andere konsumptiekultuur op langere termijn soelaas kan bieden voor de fundamentele milieuproblemen waarmee men dagelijks gekonfronteerd wordt. In plaats van meer consumptie moet men streven naar betere consumptie. Een milieukeur kan dit mee in de hand werken. Het kan de industrie verplichten naar milieuvriendelijkere produktieprocessen om te schakelen. De milieukeur zal dan wel rekening moeten houden met alle milieukosten van een produkt, dus ook die van de grondstofontginning, het transport en de afvalverwerking. Zaken die momenteel vanuit een kortzichtige belangpolitiek volledig over het hoofd worden gezien.

Pieter Vandekerckhove

Betoging

← vervolg van p.1

Het Anti-racistisch Forum vindt dan ook dat het nu meer dan ooit nodig is om werk te maken van kansarmoedebestrijding op socio-economisch en cultureel vlak. Een echt sociaal huisvestingsbeleid kan een hefboom zijn om achtergestelden in onze maatschappij, waartoe vele migranten behoren, beter te integreren. Zo'n beleid moet erop toezien dat sociale woningen toegekend worden aan kansarme bevolkingsgroepen, en niet aan 'vriendjes' van lokale mandatarissen. Er moet ook werk gemaakt worden van stadsrenewing, met inspraak van de buurtbewoners. Naast aandacht voor de huisvesting, mag een kansarmoedebestrijding ook de tewerkstellingsproblematiek en een gegarandeerd minimuminkomen niet uit het oog verliezen.

Het ARF meent verder dat enkel een echt emancipatie- en integratiebeleid ervoor kan zorgen dat een multi-culturele en verdraagzame maatschappij mogelijk wordt, waarbij ieders eigenheid wordt gerespekteerd.

De betoging wil via de studenten ook een oproep doen naar de universiteit om werk te maken van degelijk wetenschappelijk onderzoek naar het te voeren integratiebeleid. De inzichten die reeds bestaan en die terug te vinden zijn in de integratievoorstellen van Koninklijk Kommissaris voor het Migrantenbeleid Paula D'Hondt zouden dan ook zo vlug

mogelijk in concrete initiatieven moeten omgezet worden. Enkel een doorzichtig, open beleid kan het maatschappelijk debat terug stimuleren om de racistische slogans van het Vlaams Blok te ontmaskeren. Tenslotte eisen de initiatiefnemers een striktere toepassing van de wet op racisme en xenofobie om het oprukkend racistisch ideeëngoed te lijf te gaan. Deze wet blijft maar al te vaak dode letter: van de 93 klachten die op basis van deze wet werden geregistreerd in 1987 werden er tot nu toe 82 zonder gevolg geklasseerd, terwijl amper 3 veroordelingen werden uitgesproken.

Om een zo breed mogelijk front te kunnen vormen tegen het racisme, worden de meest diverse socio-culturele en politieke organisaties dan ook opgeroepen om op woensdag 4 december op te komen voor een democratische en anti-racistische maatschappijvisie. Volgens de organisatoren hebben reeds een dertigtal verenigingen (studentenkringen niet meegerekend) toegezegd om aanwezig te zijn. Deze betoging betekent voor hen in feite de start van een bredere anti-racismewerking in het Leuvense. De denk- en actiegroepen die hieruit zullen ontstaan moeten een blijvende druk uitoefenen op alle beleidsverantwoordelijken. Woensdag 4 december zal bewijzen dat verdraagzaam Vlaanderen nog niet dood is.

Pieter Vandekerckhove

Woensdag 4/11 om 17.00 u: optocht voor integratie en verdraagzaamheid. Samenkomst op het Ladeuzeplein.

VTK nodigt U uit op

COMPiR

DE COMPUTERBEURS MET STUDENTENPRIJZEN

CompriR biedt U computers van verschillende merken, randapparatuur en naslagwerken. Dit alles voor U samengebracht op één beurs.

Wanneer: woensdag 4 en donderdag 5 december '91
Waar: salons en proclamatiezaal van het Arenbergkasteel te Heverlee

TOEGANG GRATIS

advertentie

STUDENT AID

Het vormingsweekend van Student Aid Nationaal vindt plaats in het vormingscentrum Merkenveld bij Brugge op 13, 14 en 15 december. Verschillende gasten zijn uitgenodigd. Guy Poppe zal spreken over ontwikkelingsamenwerking en media, Suzanne Monkassa en NG Saau Tjhoi over beeldvorming, en professor Reyntjens over zijn ervaringen in Rwanda. De groep Mwangi brengt Tutsi-rimes uit Rwanda, Thérèse Buto presenteert de Rwandese keuken. Ook Studenten tegen Racisme zijn aanwezig. Voor info en inschrijving (tot 11 december, 950 frank), bel 28.45.82 of neem contact op met Inge Bossuyt, Ridderstraat 72 of Peter Wollaert, Craenenonck 13. Voor alle studenten die geloven in opbouwende samenwerking tussen Zuid en Noord.

- Aan de personen die in het weekend van 23-24 11 mijn kot betreden hebben, gelieve mijn kassettes met Frans-Canadese muziek en met Crowded House terug te bezorgen aangezien ze veel voor mij betekenen. (Maar liefst allemaal eigenlijk). Naamsestr. 31.
- Harlekino zoekt monitoren voor haar vakantiecampen met sociaal verwaarloosde jongeren. Monitorenkonink op 31/1 tot 2/2 en van 14/2 tot 16/2. Info: Wagenbrugstraat 154, 8560 Moorseele.
- Aaaa! Impresie van het Nirvana-konsert. Jane the Ripper.
- Aaaaah! Impresie van de moord op Jane the Ripper. Jack the Ripper (geen familie).
- Bruno en Gaetan, willen jullie een afspraakje? Het 1ste karnetje.

• Gevonden op woensdag aan Bankcontact-apparaat in Naamsestr. bordeaux zak met pennerzak, rekenmachine, kurssussen Biologie en Wiskunde. Aftalen bij Tinne, Muntstraat 29.

JO MEUWISSEN

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor seminaries, evenementen, optredens en fuiven

advertentie
BARCOVISION: 5000 fr.
DISCOBAR: 4000 fr.
tel. 016/201.301

- Zelf gitaar spelen? Beslis nu en speel met Kerstmis reeds je eerste akkoorden. Geen muzikale voorkennis nodig. Tiensesteweg 21. Indien afwezig, laat dan een briefje achter. Geert W.
- Euprint bvba: alle tikwerk; desktop; scanners; uitprinten van teksten; figuren uit quatro, lotus. Wij zetten ook muziek!!! Hertogstraat 110. - 2297.49.
- Gemeenschapshuis zoekt entoesiaste medebewoner voor januari tot september 1992. Emmelaan 46, Kessel-Lo. - 85.52.40.
- KLU-talenten, kom op di 10/12 om 21.00 u naar ons gezellige Kerst-vid-podium, KLU-centrale, Parijsstr. 76. Ambiance verzekerd.
- Wij wensen van harte dat di(gene)n die woensdagavond onze fietsen gestolen hebben, ermee verongelukkig. Eis Van Westeren en Danny Halford.
- Verloren op di 26/11 in Belgisch Congo: dikke gebreide pullover (zwart-grijs gespikkeld). Aad terugbezorgen aan Wim V. Parijsstr. 82.
- Dagcentrum De Trommel zoekt gewetensbezwaarde (opleiding menswetenschappelijke richting), voor naschoolse opvang en begeleiding van groep kinderen (6 tot 14 jaar) in moeilijke opvoedingsituatie. Vanaf april 1992. Koen Hellinxck. - 25.20.00.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal - 1 Wijnzuipers 2 Roeme - Rivier in Duitsland 3 Walkant - Overeenkomend 4 Stijfkramp - Zeer belangrijk persoon 5 Noors hout - Snavel 6 Rivier in Duitsland - Spaanse jongensnaam 7 Europees eiland - Franse stad aan de Middellandse Zee 8 Uitgaven - Bijwoord 9 Groen land - Zangstem 10 Verbuiging.

Vertikaal - 1 Yeangstingend 2 Vogel - Voorzie van kogels 3 Cerium - Ziekenhuis voor specialistische behandeling 4 Vissen - Dierenverlief 5 Bspotten - Of wekkend middel bereid met betelbladeren 6 Bijbelse naam - Wortelen 7 Trofkaart - Stellen 8 Zetelde - Nuttige 9 Mansnaam - Bijbelse naam 10 Naar buiten gekomen moederkoek en navelstreng.

ZOEKERTJES

- Te huur: kamer voor meisjes, Maria-Theresiastr. 3200 fr/maand, december-juli. Z.W. Martine - 28.49.46 of 28.49.43 (overdag) of 56.32.43 (s avonds).
- Dinsdagavond in de hottest club downtown (1 Kersouwe in de Naamsestraat): 3 mooie oppergoden van de jazz-scène. De dochter des huizes is ook niet mis.
- Typen van teissen, verslagen, briefwisseling. Chris Rosselle. - 20.70.77.
- Ha, Schotse zoekenden naar zoekertjes, nu hebben jullie het zoekertje gevonden. De Schotse plaatsers van dit zoeken zoekertje.
- Mie, verkoopt uw firma ook wc-papier met paneermeel?
- Lief meisje zoekt hoesd.

advertentie **VERHUUR VAN GELUIDSINSTALLATIES MET OF ZONDER DISC-JOCKEY**

DANCE DELIGHT

TEL. 016/23.30.86

- En loen verscheen God aan (DB) en (SVG) en gaf hen het elfde gebod: 'Gij zult de R-frakkie niet buyokken.' (Tegen PDG en PVDK Zij hi dat ook!)
- Lies, een raad van een goede vriend: een beurs naar Mexico kan je toch echt niet weigeren.
- Vredesellanden uit de Kieren. Maandag 9-12, 20.00 u, 's Meiersstr. 5: informatieavond en (eventueel) praktische afspraken voor het kampagne-weekend.
- Dringend gezocht: een tweetal Zwarte-Pietenpakken om gratis te lenen op vrijdag 6/12 in de namiddag, - 29.20.84.
- Voor mijn lief maar loemp vriendinnetje. Rood ondergoed en green stockings... Do we play for keeps or do we sleep with evertyone?
- Jan, gaan we weer roddelen op de trein? Je bent een koffietante. Sabine.
- Wil de kameraad-onverlaat die op 11/11 mijn pet leende op de abraak-fuif, deze terugbezorgen aan de kameraad-eigenaar? Q Metsplein 3. Sibérie lonk!
- Dinsdagavond verboren in 1 Kersouwe: brillette. Eerlijke vinder mag het daar achterlaten. Grote beloning.
- Ik wens kostendelend mee te rijden: Leuven-Brugge (vrijdag of zaterdag); Brugge-Leuven (zondag). Bart. - 20.12.06.
- Te weinig tijd om uw tesis... zelf te typen? Geen nood! Ik typ alles in op computer (WordPerfect 5.1). Prijs: 35,-/bladzijde. Aarzel niet en neem contact op met Veerle Poot, - 02/687.97.41, na 19.00 u.

EXTRA LARGE VIDEO

GROOTBEELD VIDEOPROJECTOREN EIKIVISION

videoprojectie op gewoon scherm tot 4,5 m schermdiagonaal compact en handig verhuur 3500 frank

advertentie **BFL VideoVision vzw**
BOGAARDENSTRAAT 68
3000 LEUVEN
016/23.29.35

Idealist?

Kringraad is op zoek naar volgende kandidaten voor de opvolging van vakante mandaten:

□ Een vrijgestelde, die zal werken met een halftijdig bi-diendingscontract. Hij of zij beschikt over degelijke organisatorische en administratieve capaciteiten, en is op de hoogte van de werking van de AV en van Kringraads vertegenwoordiging in de beleidsorganen van de KU Leuven. Hij/zij zal instaan voor de dagelijkse werking, administratie en begeleiding van de AV, en verzorgt studiewerk aangaande universitaire problematiek in het algemeen en onderwijs in het bijzonder. Verder onderhoudt hij/

zij contacten met kringvertegenwoordigers en anderen in de verschillende faculteitskringen.

□ 2 vertegenwoordigers voor de Raad voor Internationale Relaties (RIR). Deze mensen worden ook lid van de Erasmuscoördinatorenkommissie. Interesse voor de Leuvense en Europese onderwijsproblematiek is vereist.

Studenten aan de KU Leuven kunnen solliciteren indien ze voldoende aan volgende voorwaarden: in de loop van dit of vorig academisch jaar in minstens één zijtijd geslaagd zijn, en een degelijke kennis hebben van de AV, en een CV moeten ten laatste op 5/11 om 17.00 u op het sekretariaat van Kringraad zijn, 's Meiersstraat 5. Kandidaten zijn aanwezig op hogervermelde AV.

zijn voor initiatief, en om zich in te zetten in werkgroepen. Ze bereiden samen de vergaderingen voor. Wekelijks komen ze samen in een burovergadering. Ze stellen ook nota's en verslagen op, bestemd voor de raad. De vertegenwoordigers voor de RIR verdedigen steeds het standpunt van Kringraad naar de raad waarin ze zitting hebben en brengen hiervan (schriftelijk) verslag uit op de AV.

De verkiezingen vinden plaats op de AV op vrijdag 06/12 om 19.00 u in de vergaderzaal van het Pauskollegie. Kandidaturen met motivatie en CV moeten ten laatste op 5/11 om 17.00 u op het sekretariaat van Kringraad zijn, 's Meiersstraat 5. Kandidaten zijn aanwezig op hogervermelde AV.

Agenda

AD VALVAS

DOOR ANN VANDERMAESEN

MAANDAG

20.00 u **KONCERT** Het Nieuw Belgisch Kamerorkest olv Fris Celis brengt samen met Adriano Jordao (piano) werken van Mozart, Celis en Ravel, in Pieter De Somer Aula, de Beriostr. 24, toeg. 250.- 550, org. Het Nieuw Belgisch Kamerorkest ism Europalia Portugal 1991.

20.00 u **TEATER** 'Alles voelen op alle wijzen', een programma over Fernando Pessoa (Portugals grootste dichter), voorgedragen door Leen Vermeiren en begeleid door Anne-Lies Sturm aan de harp, in Aud. Minnepoort, toeg. 200, org. CC Leuven ism De Andere Film.

20.00 u **TEATER** 'Oedipus' door Teater Zuidpool, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.

20.30 u **FILM** 'One hour with you' (1932), een film van Ernst Lubitsch over zinnelijke intriges, in 1 Stuc, toeg. 100/130.

DINSDAG

20.00 u **TEATER** 'Henry V', van W. Shakespeare, door de 'European Theatre Cambridge', in Aud. Minnepoort, org. CC Leuven.

20.00 u **TEATER** 'Vergeten', door Mechels Miniatuur Teater, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.

20.30 u **TEATER** Julien Schoenaerts met 'Kraap's laatste band', in 1 Stuc.

21.30 u **OPTREDEN** Moderne Jazz met Bart Zegers, Brem van Hoffen en Bastiaan De Krom, in 1 Kersouwe (Naamsestraat), toeg. gratis.

WOENSDAG

13.00 u **KONCERT** door de Belgische Kamermuziekgroep, die 20ste eeuwse werk brengt van o.a. Debussy, Goeyvaerts..., in Gotische zaal Stadhuis, toeg. gratis, org. Kulturkommissie KU Leuven.

14.00 u **FILM** 'De kollega's' maken de brug', in Vlaams Filmmuseum en Archief.

20.00 u **FILM** 'Niet voor poezen', in Vlaams Filmmuseum en Archief.

20.00 u **LITERAATUUR** Hedendaagse Portugese literatuur, begeleid door Irène Koenders, in Aud. Minnepoort, org. Europalia Portugal.

20.00 u **TEATER** 'Henry V' van Shakespeare door European Theatre

Cambridge, in Aud. Minnepoort, org. CC Leuven.

20.15 u **KONFERENTIE** door Patricia De Martelaere, over 'Tussen woord en beeld', in Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.

20.30 u **TEATER** Julien Schoenaerts met 'Kraap's laatste band', in 1 Stuc.

DONDERDAG

19.30 u **OPTREDEN** 'Fudge Tunnel': Engelse grungeband met voorprogramma 'The Hangmen', in Ons Huis (Goudbloemstraat), toeg. 250/300, org. Cri du chat.

20.30 u **KONCERT** Philharmonika Hongaria, olv Nissim Frank, in Pieter De Somer Aula, org. Boelvaarkonzerten.

20.30 u **TEATER** Julien Schoenaerts met 'Kraap's laatste band', in 1 Stuc.

VRIJDAG

20.00 u **KONCERT** Benefietkoncert Welzijnsgroep 1991 met gitarist Jan Wouters, Sint-Maartenkoor en Baijly konsortium, in Lemmensinstituut, org. UP.

20.00 u **TEATER** 'Met gesloten deuren', door KT De Margriet, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.

20.30 u **TEATER** Julien Schoenaerts met 'Kraap's laatste band', in 1 Stuc.

ZATERDAG

20.00 u **TEATER** 'Met gesloten deuren' door KT De Margriet, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.

20.30 u **TEATER** Julien Schoenaerts met 'Kraap's laatste band', in 1 Stuc.

ZONDAG

11.00 u **KONCERT** Oratorien Classics: Bart Quartier brengt verrassende muziek op verrassende instrumenten, in Oratorienhof, Mechelsestr. 111, toeg. 150, org. CC Oratorienhof.

MAANDAG

20.00 u **FADO-AVOND** met J. Ignacio en J. Do Carmo (gitaar), in Aud. Minnepoort, org. Europalia Portugal.

20.00 u **GESPREK** met Manoel De Oliveira, in Vlaamse Leergangen, org. CC Leuven.

20.00 u **LEZING** over kronologie, door Chris Borgions, met een overzicht van de verschillende mogelijkheden betreffende jaartelling, in Romaanse Poort (lokaal A.1.3), toeg. 75, org. Leuvense Gidsenbond.

20.00 u **TEATER** 'Nodig een kerstman uit', door Echt Antwaarps Teater, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.

21.00 u **MILIEURAAD** Studenten willen de milieuproblemen bestuderen en aanpakken, in 1 Stuc.

22.30 u **FILM** 'Benilde ou Virgem-mae' (1975), een film van M. De Oliveira, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, org. CC Leuven.

EKONOMIKA

3/12 om 12.45 u: Lunchcauserie met Hugo De Ridder, in Tjil. - 3/12 om 20.00 u: Onderwijsvergadering, in Eko-bar, - 5/12 om 21.30 u: Smartlappenfestival met Phil Kevin, Isabelle A, Wandy Van Wanten en Luk Steeno (doorlopend busdiensten aan Dulci, Stadhuis en Erasmus), in Stadsfeestzaal Aarschot, toeg. 200-300.

GEOLOGISCHE KRING

9/12 om 20.30 u: Sinterklaaskantus, in Ambiorix.

HISTORIA

5/12 om 22.00 u: Sinterklaas-Id, in zaal Albatros - 6/12: De Sint koml.

KATECHETIKA

2/12: Klaas-Id, in zaal 'De Cuythoek' (Kapucijnenvoer), toeg. 50/60. - 3/12 om 20.00 u: Presidium, in Mandela-lokaal, Maria-Theresiakollegie, - 5/12 om 21.00 u: Klaas-avond (samen met pedagogie) in 2PK Tje (Van Evenstr. 14).

KLIO

2/12: Sint-Niklaasfeestje, in Begijnhof 16. - 3/12 om 21.00 u: Presidiumvergadering, in 's Meiersstraat 5. - 4/12: Volksdansavond (in MSI), aansluitend cocktailavond, in MSI en Fak (praatkamer).

LBK

4/12 om 22.00 u: Sinterklaas-Id.

PEDAGOGISCHE KRING

2/12 om 20.00 u: Kringvergadering, in Tiensestr. 115.

PSYCHOLOGIE

2/12 om 21.00 u: Klassieke avond, in Shrink, gratis toeg. - 3/12 om 20.00 u: Kringvergadering, in Psych. Inst. lokaal 00.14. - 5/12 om 21.00 u: Video-night, in Shrink, toegang gratis.

VRG

2/12 om 22.00 u: optreden Coco Spirit in het HdR - 4/12 om 22.00 u: Sint-Id (busdienst aan Boule en Universum), in zaal Corso, toeg. 80/100.

WINA

2/12 om 21.00 u: Presidiumvergadering, in Winakelder. - 4/12 om 22.00 u: Gratis vat, in RC-bar Citee.

Palestijnse jongeren uit de bezette gebieden

"We begrijpen de Israëli's eigenlijk niet goed"

De openingsceremonie van de vredeskongres over het Midden-Oosten in Madrid is voorbij. Het kwam er net niet tot een breuk. De mannen van de grote politiek hebben allemaal hun zegje kunnen doen voor de camera's, in tegenstelling tot de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie. Die wordt al jaren door de meeste waarnemers wel als politieke woordvoerder van de Palestijnen erkend, maar ze slaagt er niet in op het politieke vlak als volwaardige gesprekspartner aanvaard te worden. Veto ging praten met Palestijnse jongeren uit de bezette gebieden (twee van de Westelijke Jordanoever, één van de Golanhoogte). Dat de vredeskongres in haar huidige vorm vrede zou kunnen brengen, geloven ze niet echt.

Hassan: «Voor ons is vrede zeer belangrijk, aangezien wij al sinds 1948 – toen Israël's begonnen met het verdrijven van de plaatselijke (Palestijnse) bevolking uit hun dorpen en een veel groter stuk land innamen dan hen door de Verenigde Naties was toegekend – in oorlogsomstandigheden leven. Maar deze vredeskongres is haar naam niet waard. De Israëlische premier Shamir heeft net zolang gediskussieerd tot hij zijn "vredeskongres" kreeg zoals hij die wou. De houding van de Israëli's met betrekking tot de delegatie van de Palestijnen, is hiervan een voorbeeld. De PLO noch de Palestijnen van Oost-Jeruzalem of uit de diaspora mogen deelnemen. Shamir erkent deze laatste zelfs niet als Palestijnen. We mogen ook niet als aparte delegatie naar de kongres. Het gaat om een gemengde Palestijns-Jordaanse delegatie.»

Resoluties

Manal: «Eigenlijk zijn de Palestijnen niet echt op de kongres aanwezig. Het is een Jordaanse delegatie. De Palestijnen binnen deze delegatie mogen niet eens spreken. Wanneer ze iets willen zeggen, moeten ze het eerst aan de Jordaniërs vertellen, die dan het woord voeren.»

Hassan: «Verder eisen de Israëli's dat de Sovjet-Unie eerst volledige diplomatieke betrekkingen met hun land zou aanknopen vooraleer ze als ko-sponsor van de kongres mocht optreden. Maar bovenal erkennen de Israëli's het principe van landruil voor vrede niet. Zij weigeren te spreken over terugtrekking

uit de bezette gebieden. Integendeel, ook tijdens de vredeskongres blijven ze doorgaan met het bouwen van nieuwe nederzettingen in de bezette gebieden – al zeggen ze dat het alleen maar gaat om het uitbreiden van bestaande nederzettingen – en bombarderen ze Zuid-Libanon.»

«Israël heeft ook steeds bij de Verenigde Staten aangedrongen om geen parallel vredesproces via de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties op gang te brengen. Ook de VN mogen alleen als waarnemer aanwezig zijn. Israël weigert zelfs enige beslissingsbevoegdheid aan de kongres toe te kennen. Kortom, als het resultaat niet naar hun wens is, leggen ze het gewoon naast zich neer. Dit is geen vredeskongres in de echte zin van het woord.»

Veto: *Wat voor kongres willen jullie eigenlijk wel? Men kan toch niet verwachten dat alle eisen van de Palestijnen al ingewikkeld zijn voor men met de gesprekken begint.*

Hassan: «Nee, maar er moet wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan voor men echt aan een vredesproces kan beginnen. Ik denk hierbij concreet aan het uitvoeren van alle VN-resoluties. Pas dan kunnen we aan tafel gaan zitten en over concrete zaken praten. Dit betekent dat Israël zich eerst uit de bezette gebieden moet terugtrekken, zoals in de befaamde resolutie 242 staat.»

Manal: «Met die resolutie is er overigens iets heel raars aan de hand. In de Engelse vertaling staat er 'terugtrekking uit bezette gebieden', terwijl er in alle andere vertalingen sprake is van 'de bezette gebieden'. Daarop speelt de Israëlische regering nu handig in. De Israëli's hebben

zich immers na de Camp-Davidakkoorden, die onder premier Begin met de Egyptische regering van president Saddat werden gesloten, uit de Simai-woestijn teruggetrokken. Zij beweren nu dat resolutie 242 al is uitgevoerd. Daarom leggen we er de nadruk op dat alle resoluties moeten worden uitgevoerd. Voor ons is resolutie 194 veel belangrijker. Deze resolutie stipuleert dat alle Palestijnen in de diaspora het recht hebben om naar hun land terug te keren. Ook resolutie 425 over de terugtrekking uit Zuid-Libanon is zeer belangrijk.»

Veto: *Jullie zijn het blijkbaar niet eens met de beslissing van de PLO om ondanks alle bezwaren toch deel te nemen aan de kongres en in te gaan op de voorafgaandelijke eisen van Israël?*

Manal: «Daartoe moet men de voorgeschiedenis van die beslissing kennen. Op het einde van september vond er een vergadering plaats van de Palestijnse Nationale Raad, het wetgevend orgaan van Palestina, dat zich in ballingschap bevindt. Daar werd beslist dat alleen de PLO de Palestijnen kan vertegenwoordigen, dat Jeruzalem op de agenda van de vredeskongres moest staan en dat Jeruzalem de hoofdstad van de Palestijnse staat moet worden. Verder werd tijdens die vergadering besloten dat er geen vredeskongres kon plaatshebben vooraleer het nederzettingenbeleid – inclusief de uitbreiding van bestaande nederzettingen – wordt gestopt. Ook het uitvoeren van de VN-resoluties wordt als preliminaire voorwaarde voor elk vredesgesprek aanzien.»

«Maar het uitvoerend comité van de raad, onder leiding van Yasser Arafat, legde deze beslissingen naast zich neer. Dit ging uiteindelijk zover dat men de lijst van namen van deelnemers aan de VS en Israël doorgaf en tot driemaal toe wijzigde omdat Israël niet akkoord ging.»

Bezetting

Veto: *Toch blijken de Palestijnse deelnemers aan de kongres niet onpopulair te zijn. Toen Hanan Ashrawi en Feisal Hoesseini naar de bezette gebieden terugkeerden, werden ze er bijvoorbeeld door betogende Palestijnen entousiast toegejuicht.*

Manal: «Dat is een verkeerd beeld. Toen de delegatie vertrok, waren er heel wat betogingen tegen haar deelname omdat dit in strijd was met de besluiten van de Nationale Raad. Overigens, behoorden de personen die u noemt eigenlijk niet tot de delegatie; het waren enkel waarnemers. Hannah Ashrawi heeft ook nooit beweerd in naam van de Palestijnen te spreken. Zij beschouwde zich als waarnemer die haar persoonlijke commentaar op de gebeurtenissen gaf. Natuurlijk werden deze mensen toegejuicht toen ze terugkeerden. Het zijn zeer populaire nationale figuren en wij willen – meer dan wie ook – vrede in de regio. Daarom juichen we die mensen toe.»

Veto: *Levert de huidige vredeskongres dan werkelijk niets op?*

Manal: «Reeds voor de kongres begon, wisten we dat ze hoogstens kon leiden tot zogenaamde bestuurlijke autonomie. Dat wil zeggen dat we voor zuiver lokale aangelegenheden – onder de Israëlische nationale wetgeving – eigen bestuurlijke organen zouden krijgen. Maar rond al de Palestijnse steden met zogenaamd zelfbestuur zou dan een militaire zone gekreëerd worden, zoals nu, met controleposten en fouilleringen. Na drie jaar zou er dan over de toekomst gepraat worden. Wat er dan uit de bus zal komen – een federatie met Jordanië of met een andere Arabische staat of toch een onafhankelijke staat – weten we nu nog niet.»

«Alles blijft dus mogelijk en in dit kader moet men ook de strategie van Israël om bilaterale gesprekken te voeren in plaats van een echte gezamenlijke kongres te houden, begrijpen. Daarmee pogen ze de Arabische solidariteit te breken. Nu is er bijvoorbeeld een gezamenlijke handelsboycot tegen Israël. Zoals destijds met Egypte willen ze nu van elk land afzonderlijk de erkenning van Israël afdwingen. Dit impliceert normale economische en politieke betrekkingen en vooral een erkenning van Israël's huidige

grenzen. Wanneer de cruciale besprekingen over de Palestijnse kwestie weer opgepakt worden, zal er geen solidariteit en gezamenlijke druk meer zijn vanwege de Arabische landen. Het Palestijnse probleem zal voor hen zelfs niet meer bestaan.»

Veto: *Hoe willen jullie dan vrede in het Midden-Oosten bereiken, als de vredeskongres daarin niet zal slagen?*

Firas: «We zijn de Intifada niet begonnen om bestuurlijke autonomie af te dwingen. Reeds 2500 moeders verloren hun kind, er vielen meer dan honderdduizend gewonden. Alle gevangenen hebben de mooiste jaren van hun leven opgegeven, niet om bestuurlijke autonomie te verkrijgen, maar voor een onafhankelijke Palestijnse staat.»

Maansikkel

Hassan: «Daaronder verstaan we de Westbank en de Gazastrook, een eigen regering en veilige grenzen. Israël is niet het enige land in de regio dat veilige grenzen nodig heeft. We erkennen wel het recht van de Israëli's om te wonen in het land dat ze in 1948 hebben bezet, maar ze moeten ook onze rechten op een onafhankelijke staat erkennen. We begrijpen de Israëli's eigenlijk niet goed; zij hebben zelf zoveel geleden in de Tweede Wereldoorlog en nu erkennen ze ons recht op zelfbeschikking niet eens.»

Firas: «Meer dan wie ook willen wij vrede omdat ons volk al 43 jaar in oorlogsomstandigheden leeft. Het zijn trouwens vooral de Palestijnen die van de bezetting te lijden hebben. Ik ben zelf nog maar net vijftien en werd al driemaal opgepakt. De eerste keer was ik nog geen dertien jaar. Ze beschuldigen mij ervan een brandbom en een masker te bezitten. Toen ze mij arresterden, sleurden ze me in een jeep en voerden mij naar een Israëlische nederzetting waar de kolonisten me mochten slaan. Daarna voerden ze me weg voor ondervraging. Ik moest toegeven, maar ik zei gewoon dat ik een pakje koffie was gaan halen. Ze trokken een zak met uitwerpselen over mijn hoofd en bonden mij op een stoel. Weer werd ik geslagen. Toen haalden ze mijn tante erbij en sloten haar op bij drughandelaars. Indien ik niet bekende, zouden ze haar verkrachten. Maar mijn tante zei dat ik moest volhouden. Uiteindelijk werd ik negen dagen vastgehouden en regelmatig geslagen, maar op mijn proces werd ik vrijgesproken. Niet omdat ze geen enkel bewijs tegen mij hadden, maar omdat ik nog zo jong was. De laatste keer dat ze mij opgepakt hebben, hebben ze niet meer geslagen. Toen was het veel meer psychologisch. Het gebeurde op het moment van de aanvallen op de kampen van Shaba en Chatila in Libanon. "Kijk eens wat voor terroristen jullie, Arabieren, zijn. Vecht jij daarvoor?", zeiden ze. Ze willen vooral te weten komen wie je vrienden zijn om zo nieuwe mensen op te pakken.»

Hassan: «Onze levensomstandigheden worden steeds erger. Tijdens de Golfoorlog mocht geen enkele Palestijn uit de bezette gebieden zijn huis verlaten, 48 dagen lang. Ken jij ergens een gevangenis in de wereld waar 1,8 miljoen mensen vast zitten? Alle Palestijnse arbeiders werden ontslagen. Nu moeten we een speciale toelating hebben om buiten ons dorp te gaan werken. De Israëlische werkgever moet ons met speciale bussen komen halen. Wanneer iemand op eigen houtje zijn werk probeert te bereiken, wordt hij opgepakt. De universiteiten zijn bijna drie jaar gesloten geweest. Nu en dan gaan ze weer open, maar dan komt het leger de jongeren provoceren tot die stenen werpen en dan gaan de uniforms weer voor lange tijd dicht. De belangrijkste – de Bir Zeituniversiteit – is trouwens nog steeds gesloten.»

«Wij proberen daar natuurlijk een mow aan te passen door onze huizen als leslokalen in te richten wanneer de scholen dicht zijn. Leraren en professoren komen daar les geven. Het is alsof de Israëli's van ons een lui en dom volk willen maken. Daar verzetten we ons tegen. Wij willen gewoon als volk erkend worden door de internationale gemeenschap. Tot dan zullen we doorgaan met onze Intifada.»

Bar Capéau

FILMREEKS

Het vervolg van onze filmreeks wordt even uitgesteld. De volgende twee weken krijgt u delen 3 (Supercity) en 4 (programmatiebeleid) op deze pagina te lezen.

(Foto Wim Glorieux)